

3 Aruba

FPNA in principe tegen speervissen

8 Economie

‘Ant mikt op hogere waardering bij Chinese megabeursgang’

10 Wereld

NAVO-topman bij ‘nucleaire oefening’ op vliegbasis Volkel

12 Sport

Ook voor Wimbledon is spelen zonder publiek inmiddels een optie

Legitimiteit aangenomen motie van wantrouwen tegen Lopez-Tromp in het geding

ORANJESTAD — Er is onenigheid over de legitimiteit van een door slechts tien Statenleden aangenomen motie van wantrouwen tegen minister Marisol Lopez-Tromp (POR) van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Milieu. Volgens Statenvoorzitter Ady Thijsen was de stemming legitiem vanwege een aanpassing van het Reglement van Orde van de Staten in verband met de coronacrisis. Volgens anderen dekt die aanpassing de minderheidsstemming echter niet.

door onze verslaggever
Ariën Rasmijn

Gisteren kwamen de Staten bijeen met ministers Andin Bikker (POR) van Justitie, Chris Romero (MEP) van Primaire Sector en minister Lopez-Tromp voor de behandeling van een gedoogetwet voor speervissen. Aan het eind van het debat diende MEP-fractievoorzitter Rocco Tjon echter een motie van wantrouwen in tegen minister Lopez-Tromp. Volgens Tjon heeft zijn fractie er geen vertrouwen in dat Lopez-Tromp het gedoogetbeleid zonder meer zou uitvoeren en zou de minister bovendien onterecht hebben aangehouden dat leden van de MEP-fractie bij ministers zouden hebben aangedrongen om te handelen in strijd met deugdelijk bestuur. Dit zou hebben geleid tot een breuk in vertrouwen en dus de motie van zijn hand. Minister Lopez-Tromp gaf in haar beantwoording te ken-

nen dat hoewel de wensen van de Staten voor een gedoogetbeleid zullen worden ingelost, het wel volgens de juiste procedures zal moeten gebeuren en dat kost tijd. Bovendien zou ze nooit zwijgen over mogelijke misstanden, ook al zou dit leiden tot een motie van wantrouwen. Na de vergadering verklaarde minister Lopez-Tromp aan de toegestroomde pers dat zij al enige tijd te horen kreeg van dat vanuit de Staten zou worden getracht om haar uit het kabinet te ontslaan.

Hoofden tellen
Vlak voor de stemming op de moties en de wet gaf AVP-fractielid Arthur Dowers te kennen dat de vergadering aanvankelijk ging over het schieten op vissen maar was geëindigd als een debat over het schieten op ministers. “Wij doen hier niet aan mee en verlaten daarom ook het gebouw.” Meteen daarop nam RED-

leider Ricardo Croes het woord en hij gaf te kennen diep teleurgesteld te zijn in het verloop van de vergadering. Ook hij zou niet aan de stemming meedoen. “Ik zou maar hoofden gaan tellen als ik de voorzitter was. Ik vertrek uit het gebouw.” Vlak daarna begon de stemming en stemden de in de zaal overgebleven fracties van MEP en POR, tien Statenleden in totaal inclusief de voorzitter voor de motie van wantrouwen tegen minister Lopez-Tromp.

Aanpassing reglement van orde

Dat de stemming met een minderheid van tien Statenleden plaats kon vinden heeft volgens Statenvoorzitter Ady Thijsen te maken met een afwijking van het Reglement van Orde waar sinds de start van de coronacrisis alle fracties mee akkoord waren gegaan. Normaal gesproken moeten tijdens beraadslagingen en stemmingen minstens elf Statenleden in de zaal aanwezig zijn. Dit staat in de Staatsregeling aangegeven. Omwille van *social distancing* werd afgesproken dat Statenleden zich ook buiten de zaal kunnen begeven, bijvoorbeeld in een fractiekamer.

Vervolg op pagina 3

Positieve herstart na brand bij Cacique Macuarima

Foto: Carina Wever

ORANJESTAD — De vier compleet herstelde klaslokalen bij de Cacique Macuarima School, die in januari door een brand verwoest werden, zijn vanochtend officieel heropend. Premier Evelyn Wever-Croes (MEP), Onderwijs-minister Rudy Lampe (RED), Sko-directeur Anuesca Baly, en hoofd van de school Rachelle Croes-Caster knipten samen het lint door. De door twee tot nog toe onbekende personen gestichte brand was in een van de leslokalen aan de voorzijde van de basisschool ontstaan en verspreidde zich later naar een tweede lokaal, en naderhand moesten ook de overige twee lokalen in de vleugel buiten gebruik gesteld worden vanwege ernstige rook- en waterschade en een vernietigd dak. Na de brand ontving de school overweldigende steun waaronder vele geldaanblijfsen waardoor niet alleen de verwoeste vleugel en het dak compleet vernieuwd konden worden maar ook de lerarenkamer en het dak bij de ingang, zo vertelde architect Raffy Kock aan de Amigoe vanochtend.

Nog geen akkoord liquiditeitssteun

DEN HAAG — Een akkoord over de liquiditeitssteun aan Aruba, Curaçao en Sint Maarten laat nog even op zich wachten. De onderhandelingen zijn nog niet zo ver gevorderd voor een besluit tijdens een Rijkswinsterraad (RMR). Vandaag was er dus geen extra RMR, maar een gewone Nederlandse ministerraad.

Bronnen in Den Haag en Willemstad hielden rekening met een extra RMR. Parallel aan de onderhan-

delingen zou er namelijk ook besluit genomen worden over het Curaçaoese bezwaar tegen de aanwijzing van juli 2019. De Raad van State stuurde zijn advies over dat bezwaar al afgelopen zomer naar het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Officieel is de Nederlandse regering volgende week met herfstreces, zodat er ook dan geen ministerraad of Rijkswinsterraad plaats zal vinden. Het overleg over liquiditeitssteun wordt wel gewoon voortgezet.

Poetin stelt voor verdrag beperking kernwapens jaar te verlengen

MOSKOU — De Russische president Vladimir Poetin heeft voorgesteld het nieuwste Verdrag voor Vermindering van Strategische Nucleaire Wapens (START) zonder voorwaarden te stellen nog een jaartje te verlengen. Het is het laatste akkoord tussen Moskou en Washington over kernwapens en bewapening dat nog van kracht is als gevolg van twisten tussen de twee grootmachten.

Poetin heeft de verlenging tijdens beraad in het Kremlin met zijn veiligheidsraad voorgesteld. Hij hoopt dat dit ruimte biedt in de onderhandelingen over de kwestie met de VS.

Het eerste START-verdrag werd vijf maanden voor de ineenstorting van de Sovjet-Unie, eind 1991, getekend. Het is opgevolgd door aangepaste versies, START II (1993), SORT (2002) en het nieuwe START-verdrag (2010). Dat laatste loopt in februari af. VS-onderhandelaar Marshall Billingslea meldde eerder de week dat de regeringen in Moskou en Washington ‘op de hoogste niveaus’ een ‘principe-akkoord’ hebben bereikt over verlenging van het kernwapenbeheersingsverdrag. Zijn Russische gesprekspartner Sergej Riabkov weersprak dat. Hij noemde de Amerikaanse voorwaarde om het Russische arsenaal te beperken of bevriezen onacceptabel.

OM wil duidelijkheid over avondklok

ORANJESTAD — Het Openbaar Ministerie (OM) wil duidelijkheid over de wettelijke basis van de tweede avondklok. Het OM heeft de rechter gevraagd of het instellen van de avondklok in augustus voldoende wettelijke basis heeft en rechtmatig is.

“Op grond van de Staatsregeling van Aruba is het mede de taak van het OM als onderdeel van de gerechtelijke macht twijfels met betrekking tot de wet en regelgeving aan de orde te stellen en daarover het oordeel te vragen van de rechter.” Dat schrijft woordvoerder van het OM, Ann Angela aan de pers.

Aanleiding is een zitting van gisteren waarbij het OM tot de con-

clusie kwam dat de huidige tweede avondklok niet voldoet aan het samenstellen van alle maatregelen die het instellen van een avondklok legitiem maakt, zoals het geval was bij de eerste avondklok. Het OM verzocht de rechter de twee verdachten die voor de rechter kwamen vanwege overtreding van de huidige avondklok, te ontslaan van alle rechtsvervolgning.

Samenspel

De eerste avondklok in maart werd samen met verschillende andere maatregelen genomen zoals de grenzen die gesloten waren, alle horeca was dicht alsmede de scholen en niet essentiële bedrijven. Ook was er een *shelter in place* ingesteld. Daar was de rechter het

indertijd mee eens en de eerste avondklok werd rechtmatig geacht. Deze duurde tot mei.

“Een avondklok is een vrijheidsbeperkende maatregel die inbreuk maakt op de rechten verankerd in de staatsregeling van Aruba en het Europees verdrag voor de rechten van de mens (EVRM)”, schrijft het OM. Daarbij is een belangrijke voorwaarde voor het instellen van beperkingen op grondrechten dat deze noodzakelijk en proportioneel zijn. Het EVRM vereist specifiek dat de beperkingen altijd de wettelijke inhoud van grondrechten moeten eerbiedigen. Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens erkent ook dat verdragsstaten bij het nemen van preventieve maat-

regelen met het oog op de bescherming van de gezondheid, beoordelingsruimte toekomt.

Bij de huidige avondklok, die in augustus inging, zijn er geen maatregelen genomen zoals bij de eerste avondklok. De grenzen bleven open, de hotels, restaurants en bedrijven ook en mensen hoefden niet thuis te blijven. Het OM vroeg zich toen dan ook af of de nieuwe avondklok wel overeind blijft bij de rechter. Daarom heeft het OM gisteren aan de rechter gevraagd of het instellen van de avondklok voldoende wettelijke basis heeft en rechtmatig geoordeeld kan worden. De rechtbank moet beoordelen of deze noodzakelijk en proportioneel was en doet op 5 november uitspraak hierover.

Pfizer: aanvraag voor goedkeuring vaccin mogelijk in november

NEW YORK — Farmaceut Pfizer vraagt mogelijk eind november bij de Amerikaanse medicijnwaakhond om versnelde goedkeuring van zijn potentiële vaccin tegen Covid-19. Die stap hangt af van de resultaten van een grootschalig onderzoek naar de effectiviteit en veiligheid van het middel, schrijft topman Albert Bourla in een open brief.

De Amerikaanse toezichthouder FDA kan in noodgevallen groen licht geven voor het gebruik van geneesmiddelen voordat ze een officieel en langdurig goedkeuringsproces hebben doorlopen. Onder andere de virusremmer remdesivir, die president Donald Trump kreeg toegediend tegen Covid-19, kreeg zo’n zogeheten Emergency Use Authorization. Pfizer houdt er rekening

mee zo’n zelfde soort vergunning in de derde week van november aan te vragen. Op dat moment komen de onderzoeksgegevens over veiligheid van het vaccin, dat met het Duitse BioNTech wordt ontwikkeld, naar buiten. Eind oktober verwacht de farmaceut onderzoeksgegevens binnen te hebben die moeten uitwijzen of het vaccin wel werkt tegen het nieuwe coronavirus. Tot slot moet Pfizer voor

een versnelde goedkeuring aantonen dat er voldoende capaciteit is om het vaccin te blijven produceren.

Daarbij houdt Bourla wel een slag om de arm. In zijn brief benadrukt hij dat de genoemde planning slechts een schatting is. Veiligheid van het middel is de belangrijkste voorwaarde, zo onderstreept hij verder. Verschillende overheden hebben al afspraken gemaakt met Pfizer en BioNTech over de levering van de vaccins. De Europese Unie sloot een deal voor de levering van 200 miljoen doses, met een optie op nog eens 100 miljoen doses.

Foto: Shutterstock

Hoofdkantoor van Pfizer op 42nd Street in New York

Wat er gebeurt met jongeren als Jeffrey als de rechter wil helpen, maar justitie niet

ORANJESTAD — “Iedereen deed de deur dicht. Zijn leven bestaat uit opsluiting en verder niets. Maar hij heeft dringend hulp nodig. Dat zegt ook de rechter. Hoe langer je hem opsluit zonder hulp, dan gaat hij steeds ergere dingen doen.”

Lucila Dirksz vertelt over haar twintigjarige zoon Jeffrey die na amper drie maanden uit het Korrektie Instituut Aruba (KIA), weer vastzit. Hij zou nu iemand hebben neergeschoten. Ze is niet verbaasd dat haar zoon verder ontspoord als crimineel: Jeffrey heeft als minderjarige niet de hulp gekregen die de rechter wél in 2018 oplegde. Dat schrijft Sharina Henriquez voor het *Caribisch Netwerk*.

Toen maakte het gerecht zich al zorgen: Jeffrey had op zijn zestiende en zeventiende al een serie ernstige

misdriven gepleegd. Waaronder verkrachting van een jogger onder bedreiging van een vuurwapen, doodsbeldreigingen van zijn moeder en oma en het plan om toeristen te beroven. Deskundigen concludeerden dat de kans op herhaling en verder crimineel ontspreiden heel hoog is, als hij niet de juiste hulp krijgt.

Voor de veiligheid van anderen en hemzelf, moest Jeffrey daarvoor naar een inrichting voor jeugdigen (PIJ) aldus de rechter, waar hij die hulp eindelijk zou krijgen.

Jeffrey jong (rechts).

Want hoewel Arubaanse instanties niet verantwoordelijk waren voor zijn gedrag, concludeerde de rechter toen wél: ze hadden gefaald in het

bieden van juiste hulp en begeleiding. Aruba heeft geen PIJ-instelling. In het Korrektie Instituut Aruba is een jeugdafdeling maar daar is geen hulp en begeleiding voor jongeren als Jeffrey. Hij zou na het vonnis in 2018 dus naar Nederland worden gestuurd. “We hebben maanden gewacht. Ik ging nog vragen of ik iets moest bijdragen, maar ze zeiden dat de overheid alles zou betalen. Toen hij na een jaar nog in het KIA zat, wist ik het al: ze gaan weer niets voor hem doen”, zegt moeder Dirksz.

De Arubaanse justitie heeft het vonnis nooit uitgevoerd. Na twee jaar zonder de juiste hulp te hebben gekregen, kwam Jeffrey in juni vrij.

Foto: Lucila Dirksz

Jeffrey, nadat hij was vrijgelaten.

“Hij was eerst rustig, praatte niet veel. Maar na een paar maanden begon ik weer te merken: hij is niets veranderd. En toen explodeerde hij dus weer.”

Bekend probleem, oplossing blijft uit

Jeffrey blijkt niet de enige; er zijn meer Arubaanse jongeren bij wie de rechter de PIJ-maatregel oplegt maar dat justitie het vervolgens niet uitvoert. Het is een bekend probleem; zelfs al voor de invoering van de maatregel (met het nieuwe jeugdstrafrecht in 2014) concludeerden

deskundigen dat er nog veel moest gebeuren. Alleen als de Caribisch-Nederlandse eilanden samenwerken, ook met Nederland erbij, is een jeugdinrichting haalbaar en betaalbaar, bleek uit onderzoek.

De vraag is waarom er na zes jaar nog steeds geen structurele oplossing is. En waardoor jongeren als Jeffrey kunnen blijven ontspreiden.

Andin Bikker, de huidige Justitie-minister van Aruba erkent het probleem en zegt dat hij het daarom op de agenda van het laatste justitieel overleg van de landen in het Koninkrijk heeft gezet. Hij zegt dat een werkgroep zich er mee bezig houdt.

Behandeling te duur

Maar op vragen waarom een oplossing al jaren duurt, komt Bikker met dezelfde argumenten als zijn voorgangers: uitvoeringsproblemen, gebrek aan samenwerking én vooral de kosten. Of het te duur is om jongeren als Jeffrey te behandelen en daarom justitie dus de vonnissen niet uitvoert, daarop blijft de minister ontwijkend antwoorden. Maar uiteindelijk geeft hij wel het volgende toe:

“De PIJ-maatregel is theoretisch heel mooi: iemand heeft dat bedacht maar de uitvoering is zo ontzettend ingewikkeld. Want het zijn de kosten per dag en per maand voor behandeling van één iemand. In vergelijking met iemand die geen PIJ-maatregel heeft opgelegd gekregen en in het KIA verblijft, is dat gewoon onevenredig groot.”

‘Mama, ik wil een toekomst’

Jeffrey komt uit een gezin met grote sociale problemen; verslaving, criminaliteit. Moeder Dirksz: “Mijn kinderen werden van mij afgenomen. De andere twee zitten nog in pleeggezinnen en dat is altijd goed gegaan. Maar Jeffrey maakte altijd problemen, want hij wilde bij mij zijn. Geen pleeggezin of tehuis kon hem tegenhouden, hij vocht zich eruit.”

Als hij negen is, gaat hij naar een pleeggezin in Amerika. Na drie jaar gaat het mis. “Er is daar iets gebeurd. Wat weet ik niet, dat heeft hij nooit verteld. Maar hij kwam terug met een litteken in zijn gezicht, rare gedachten, echt anders. Hij ging honden doden, kippen. Vonden we een poot hier, een kop daar, heel wreed en angstaanjagend. Daarom heeft mijn zoon echt hulp nodig. Maar terug op Aruba, nergens wilden zij hem helpen.”

Jeffrey wil die hulp zelf ook. Dat blijkt uit het vonnis van 2018, en ook nu nog. “Hij heeft amper school gehad en kan zich niet redden in de wereld. Dat weet hij, daarom wil hij hulp en een opleiding. Dat zegt hij mij ook nog steeds: Mama, ik wil een toekomst.”

Nieuwe bemanning Zr.Ms. Groningen

Foto: Defensie

ORANJESTAD — De komende maanden is ‘Bemanning Rood’ de nieuwe bemanning voor Zr.Ms. Groningen, dat laat de Defensie via sociale media weten. Brigadegeneraal der mariniers Frank Boots, Commandant der Zeemacht in het Caribisch Gebied, sprak de mannen en vrouwen toe: “Ik wens jullie een operationeel succesvolle West-termijn, met hopelijk weer een mooi aantal geslaagde drugsonderscheppingen.” Zr.Ms. Groningen is vanaf juli als stationsschip Caribisch gebied actief in de regio. Het schip combineert counter-drugs-operaties met het ondersteunen van de Kustwacht Caribisch Gebied. Deze maand wist de Groningen in samenwerking met internationale partners bij drie eerdere acties in totaal 1 ton aan cocaïne te onderscheppen. Het totaal van deze maand komt daarmee op zo’n 3 ton.

THE SPECIALISTS
vision & hearing

Request an appointment Today!

Monday - Friday: 9:00am - 6:00pm
Saturday: 9:00am - 5:00pm
Sunday: Closed

Caya Betico Croes 222
Oranjestad, Aruba

(297) 582-4719
(297) 737-4747

COVID-19 UPDATE 15 OKTOBER

Aantal gevallen coronavirus op Aruba

	Totaal	Ingezetenen	Niet Ingezetenen
Actief	343	332	11
Positief	4285	4225	60
Negatief	31399	-	-
Hersteld	3910	3861	49
Getest	35684	-	-
Getest op luchthaven	16253	-	-
Overleden	32	32	0

STOP DE VERSPREIDING VAN COVID-19

Uitnodiging voor registratie

Datum: donderdag, 22 oktober 2020
Tijd: 7:00 p.m. – 8:30 p.m.

LIVE Online Meeting

Tijdens de ADV 2020 geven wij een presentatie van de jaarrekening 2019 en de cijfers van de eerste acht maanden van 2020, informatie over de recente ontwikkelingen en het gevoerde beleid, en een introductie van het deelnemersportaal en de pocket app voor gepensioneerden.

Van tevoren aanmelden
Voor deelname aan de online ADV 2020 moet u uw contactgegevens naar ons opsturen. Als u dat nog niet heeft gedaan ga naar onze website www.apfaruba.org en stuur ons uw contactgegevens via de aangegeven links. Wij zullen de registratiegegevens voor de ADV 2020 uiterlijk dinsdag, 20 oktober via e-mail versturen.

Hulp nodig bij het registreren?
Heeft u hulp nodig bij het registreren, dan kunt u hulp vragen aan iemand in uw omgeving die vertrouwd is met digitale media. Uiteraard zijn wij er ook om u te helpen via onderstaande contactgegevens:

Algemeen telefoonnummer: **525 2732**
Mobiele nummers: **567 5375 / 568 6450 / 567 0999**
E-mail: adv@apfaruba.org

Uiterlijke datum digitale registratie is maandag, 19 oktober 2020 tot 12:00 am.

Stichting Algemeen Pensioenfonds Aruba
Seroe Blanco 4, Oranjestad, Aruba | T (297) 525 2732 | info@apfaruba.org | www.apfaruba.org

NEWSPAPERS ARE IMMEDIATE AND TIMELY.

Making Amigoe great for local advertising, and perfect for market sensitive brands.

ADVERTISE WITH US TODAY!

+297 582 4333
avisoaruba@amigoe.com

FPNA in principe tegen speervissen

ORANJESTAD — Het Arubaanse mariene milieu en ecosysteem is eigenlijk niet in staat het legaliseren van speervissen te dragen. Dat is de conclusie van het onlangs gepubliceerde onderzoek ‘Considerations for the Legalization of Spearfishing in Aruba’ van Fundacion Parke Nacional Aruba (FPNA). De natuurorganisatie pleit voor verder onderzoek voordat dit ingevoerd wordt en vergaande regulatie, inclusief regels en boetes en gebaseerd op *best practices* uit omliggende landen.

door onze verslaggever
Nadine Salas

Deze *position paper* die ook op de website van de natuurorganisatie staat is opgesteld om overheidsafdelingen en ministeries die belast zijn met het beschermen en beheeren van onderwatermilieu meer informatie te bieden maar ook het publiek beter te informeren. “Eigenlijk hebben wij dit document opgesteld omdat wij ons zorgen maken over de gevolgen van de legalisering van speervissen. Niet alleen voor het mariene park maar het milieu in het algemeen”, verklaart Sietske van der Wal, interim-manager van het mariene park bij FPNA aan de *Amigoe*. “We zijn natuurlijk beheerder van het mariene park maar alles wat er buiten gebeurd heeft ook invloed op wat er gebeurt binnen de grenzen van het park, omdat de natuur deze grenzen niet ziet. De natuur staat enorm onder druk, niet alleen van speervissen maar alle ontwikkelingen die op het eiland plaatsvinden zoals tours, catamarans, duikers en noem maar op. Die maken allemaal gebruik van het milieu maar worden niet echt gereguleerd. Daarnaast heb je ook nog regionale en globale druk zoals *global warming* en *climate change* wat allemaal invloed heeft op het mariene milieu. Alles samen zet onze natuur heel erg onder druk en dan om iets wat op dit moment officieel geen druk hoort te zijn te legaliseren, heeft nog meer impact op de na-

tuur. Eigenlijk kan de natuur dat niet meer hebben, we zouden juist druk weg moeten halen.”

Kennis
Milieu-minister Marisol Lopez Tromp (POR) vroeg ruim drie weken geleden om hier advies over te geven met betrekking tot de mogelijke impact van speervissen en afwegingen voor het mariene park, legt Van der Wal uit. Met name door het brede netwerk met andere natuurorganisaties en binnen de regio heeft FPNA kennis van natuur en hoe het speervissen hier invloed op heeft. Door het op papier te zetten krijgt de minister van Milieu meer informatie en een soort steun om weloverwogen afwegingen te kunnen maken. Naast de position paper heeft FPNA regelmatig contact onderhouden met de minister voor inhoudelijk advies met betrekking tot de uitwerking en mogelijke consequenties van het legaliseren dan wel gedogen van speervissen. Ook in voorbereiding op de parlementaire vergaderingen, zoals die van gisteren.

Niet gezond genoeg
Is het onderwaterleven robuust en gezond genoeg om het legaliseren van speervissen te kunnen dragen? “Nee”, zegt Van der Wal. “Zodra er iemand het water ingaat, is dat een invloed. Dat is natuurlijk heel extreem gezegd, maar dat gaat vanaf de chemicaliën die in de zonnebrandcrème zitten tot de urine als je even een plasje doet, tot het laten schrikken van

dieren die rondzwemmen. Natuurlijk zijn er bepaalde vormen van impact waarbij je kan zeggen dat de schade minimaal is. Maar er zijn heel veel verschillende vormen van impact. We zien bijvoorbeeld ook dat, nu er aanzienlijk minder motorboten, jetski’s en catamarans langs de kust van Malok varen, er ineens weer veel meer zeedieren daar tot dichtbij de kust komen.”

Invasieve vissen
Zo wordt ook de invasieve vissoort Lionfish gevangen met speervissen. “Naar ons inzien is dit ook de enige manier om de Lionfish enigszins onder controle te houden, maar niet iedereen kan dat op de goede manier en dan kan ook schade ontstaan aan het koraal. Dat gebeurt als mensen het doen zonder de juiste training.”

Koralen beschadigen
Bij speervissen komen verschillende aspecten kijken die een probleem kunnen zijn. Soms is de speervisser zelf het probleem, een onervaren speervisser kan koralen raken en beschadigen. Meer ervaren speervissers doen dat niet, want de speer wordt bot of gaat kapot en dit is ook niet in het belang van de speervissers zelf. Zij vissen verder van de koralen vandaan. “Wat er wel gebeurt is dat ze specifiek kiezen welke vis ze vangen. Het voordeel is dat je beschermde soorten niet vangt, maar aan de andere kant betekent dit dat ze juist het formaat vis vangen dat het meest reproductief is. In veel landen waar speervissen legaal is zie je dat grote vissen massaal weggevangen worden en zich niet kunnen reproduceren en zorgen voor nieuwe aanwas. Op die manier verdwijnt een hele laag binnen het ecosysteem waardoor het uit elkaar valt.” Ook blijkt uit een preliminaire conclusie van onder-

Foto: FPNA

De beschermde papegaaivis.

zoek gedaan door Carmabi dat het Arubaanse koraal zich in zeer slechte staat bevindt. De *Amigoe* schreef hier dinsdag over in ‘Onderzoeksmethodes koraal en zeegras belangrijk voor monitoring gezondheid’.

Maximum
“Als speervissen op Aruba gelegaliseerd en gereguleerd wordt moet daar een maximum op. Zonder informatie over hoeveel vissen er zijn en hoe het gaat met de visstand is dat heel moeilijk. Maar als je goed luistert naar wat men zegt en ook je eigen gezonde verstand gebruikt, dan moet het aantal speervissers wat hiervan echt afhankelijk is voor de voedselvoorziening en voldoende ervaring heeft om dit duurzaam uit te voeren, tussen tussen de 10 en 25 zijn. Dat klinkt als heel weinig maar sowieso denkt FPNA dat de natuur dit niet aan-

kan maar bijvoorbeeld 300 of zelfs 700 is zeker geen duurzame optie.”

Controle kost tijd
“Dat is ook niet goed meer te controleren. Bij gewoon een verbod op speervissen kan de kustwacht controleren ‘heeft iemand een speer, ja of nee’. Regulatie kost veel meer tijd en moeite van de kustwacht. Dan moet er ook nog gecontroleerd worden of de persoon een vergunning heeft, welke vissen met de speer zijn gevangen, zijn dat de juiste soorten, de juiste formaten, voldoet het aan de limieten van dat aantallen, enzovoort.”

Afhankelijk
“We moeten ons realiseren dat wij als mensen afhankelijk zijn van de natuur en de biodiversiteit. Als we dat te lang blijven bedreigen, verstoren en herstel tegenhouden, dan gaat dat op een

gegeven moment het einde van de mens zelf zijn. Op Aruba zijn we heel afhankelijk van toerisme. Als we te veel destructie van de zee toestaan en bijvoorbeeld vissoorten die belangrijk zijn, zoals de papegaavissen die ons witte strandzand produceren, dan komen op een gegeven moment de toeristen niet meer. En dan zitten we nog met een veel groter probleem dan nu.” FPNA schrijft in de position paper dat ze in principe tegen het weer legaliseren van speervissen is na een verbod van twintig jaar en benadrukt het belang van het toepassen van het voorzorgsprincipe: eerst moeten er studies worden gedaan naar de gevolgen van speervissen voordat dit gelegaliseerd en gereguleerd wordt. Speervissen zou ook op minimaal twee kilometer uit de kust moeten gebeuren. ‘Duurzaamheid zou juist het *framework* moeten zijn voor een economie geba-

seerd op het welzijn van inwoners, toeristen en de natuur en duurzame visserij vormt samen met wetenschap en instandhoudingsbiologie de basis zijn van een duurzame blue economy’, schrijft FPNA.

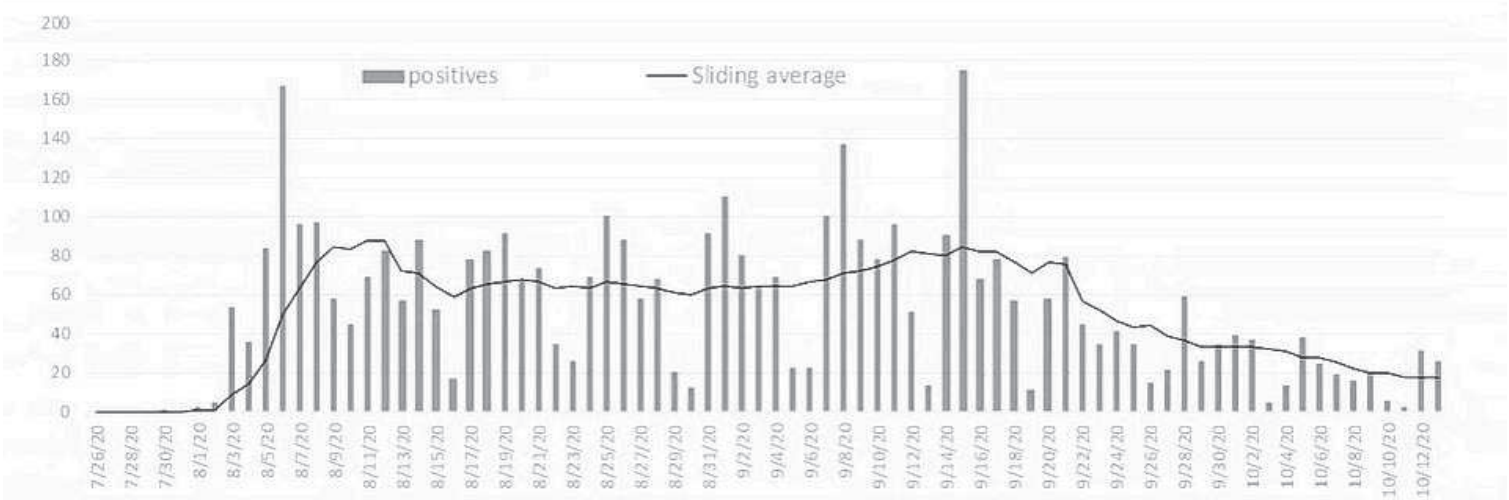
Geen speervissen binnen mariene park
Speervissen wordt sowieso niet toegestaan in het mariene park dat bestaat uit vier kleine gebieden. “Als je zou zeggen dat alle wateren om Aruba beschermd zijn, dan kan je veel makkelijker overgaan naar definiëren wat wel mag en waar.”

FPNA heeft in het tijdelijke beheerplan opgesteld dat speervissen binnen de gebieden niet mag en is nog bezig met stakeholders voordat er een officieel beheerplan naar buiten gebracht wordt. De organisatie verwacht eind volgend jaar een definitief plan hiervoor te hebben.

Nog maar 1 patiënt op intensive care vandaag

Hoeveelheid actieve coronagevallen blijven dalen

New cases and 7 day sliding average

ORANJESTAD — De genomen maatregelen samen met het gedrag van de bevolking de afgelopen drie weken lijkt vruchten af te werpen, het aantal coronagevallen lijkt te dalen. Dat is te zien aan verschillende indicatoren stelt de Directie Volksgezondheid (DVG) in de persconferentie over corona afgelopen woensdag.

Premier Evelyn Wever-Croes (MEP) liet weten dat met het dalen van het aantal actieve gevallen het land ook meer economische ontwikkelingen kan zien, ‘en daar willen we naartoe’. Vorige week waren de maatregelen iets versoepeld, zo werd de avondklok teruggedraaid naar 00.00 uur in plaats van 22.00 uur en konden horecazaken tot 22.00 uur openblijven. Deze maatregelen blijven voorsnog van kracht. “Dankzij de toewijding van onze vakmensen en de discipline van de gemeenschap lukte het ons het aantal casussen wederom omlaag te brengen. Wij kunnen dit virus alleen te boven komen door ons aan de regels te blijven houden. Het aantal

actieve gevallen is binnen vier weken van boven de 1000 gedaald tot onder de 400, en de teller kwam gisteren op 343 te staan. Het gemiddelde aantal nieuwe besmettingen per dag was vorige week zestien, een aanzienlijk verschil met een maand eerder toen dat 85 was. Inmiddels is het Horacio Oduber Hospitaal (HOH) begonnen met het hervatten van de reguliere zorg. Zo is het ziekenhuis deze week weer gestart met reguliere operaties, aangezien het aantal vanwege corona opgenomen mensen gedaald is naar zeven, waarvan nog maar een op de intensive care ligt.

Dalende tendens
Volgens epidemioloog van

DVG Gareth Tromp, is er de afgelopen twee tot drie weken een daling van het aantal actieve gevallen, en dat is goed nieuws. Zo was de besmettingsgraad ofwel het reproductiegetal R in augustus vrij hoog, rond de 2 (Dit meet hoe snel de toename of afname van het aantal besmette mensen gaat. Het getal staat voor het gemiddeld aantal mensen dat iemand met Covid-19 besmet en geeft een beeld hoe snel het virus zich verspreidt, red.). Na de piek bleef door de isolatie- en hygiënemaatregelen de R rond de 1 en met de extra maatregelen die de afgelopen weken waren ingesteld is de R de afgelopen weken gedaald onder de 1, namelijk gemiddeld 0,65. Tevens is de *positivity rate* gedaald van 40-50 procent naar rond de 16 procent. “Een andere indicator die aangeeft dat het aantal coronagevallen aan het dalen is dat het aantal patiën-

ten dat opgenomen is in het ziekenhuis ook blijft dalen”, stelt Tromp.

Hygiënemaatregelen in stand houden
Daarom is het van belang om nog steeds de hygiënemaatregelen te blijven hanteren, mondkapjes blijven dragen, afstand te houden en de handen te wassen, aldus de epidemioloog. Ook de premier benadrukt het belang hiervan. Het aantal coronagevallen per dag blijft volgens de premier nog steeds zorgwekkend, daarom moeten we het aantal nog meer zien te verlagen tot nul en dat ook zo houden’. Het aantal overleden personen met Covid-19 is nu 32. Deze maand zijn er vijf personen overleden en daarom roept de premier de bevolking op meer discipline te tonen, om te voorkomen dat meer families dit hartzeer meemaken.

Nederlandse kabinet positief over bescherming Papiaments

DEN HAAG — Het Papiaments zou als volwaardige taal moeten worden bevorderd en beschermd. Het Nederlandse kabinet wil een onderzoek laten doen om te kijken hoe dat het beste kan gebeuren. Minister Kajsa Ollongren (Binnenlandse Zaken) zegde dat gisteren ‘graag toe’ aan de Tweede Kamer, na een verzoek daartoe van GroenLinks en PvdA.

Papiaments wordt gesproken op Aruba, Curaçao en Bonaire. Op Aruba en Curaçao is het naast het Nederlands

en Engels ook de officiële taal. Volgens minister Ollongren is taal verbonden met de beleving en het uitdragen

van de eigen identiteit. Daarom vindt ze het belangrijk het Papiaments te beschermen voor de generaties van nu en van de toekomst. Het traject gaat over de bescherming van het Papiaments op Bonaire maar ook van deze taal in Nederland. Ollongren zei dat er al gesprekken lopen met taalorganisaties.

Legitimiteit aangenomen motie van wantrouwen tegen Lopez-Tromp in het geding

Vervolg van pagina 1

Volgens Statenvoorzitter Thijsen was er sprake van quorum – dus een minimum van elf leden - tijdens de gehele beraadslaging en bij de aanvang van de stemming. In een verklaring vanochtend aan de pers stelde Thijsen dat nadat fractieleider Tjon de motie van wantrouwen tegen minister Lopez-Tromp had ingediend er nog vijf sprekers waren, waarna de ministers ook het woord namen en er daarna werd geschorst om de motie van Tjon onderling te bespreken. In al die tijd waren Croes en de AVP-fractie aanwezig. Na de schorsing moest er gestemd worden en vroeg Thijsen of de Statenleden een hoofdelijke stemming wilden, met stemmotiveringen. “Op dat moment waren er meer dan elf mensen in de zaal en kon ik dus ook beginnen met de stemming”, aldus Thijsen, die aangaf dat pas tijdens

de stemmotivering de AVP-fractie en Ricardo Croes te kennen gaven dat ze het pand zouden verlaten. Volgens Thijsen ging dit echter op als stemonthouding en niet het breken van quorum. “Als zij hadden gewild dat het niet door zou gaan, dan hadden ze de zaal na de schorsing niet binnen moeten komen, want dan had ik ook niet kunnen beginnen met de stemming, omdat er dan geen elf personen zouden zijn.”

Op tijd weg
Zowel RED-leider Croes als AVP-fractielid Richard Arends gaven aan dat zij bewust hadden aangekondigd dat zij uit het gebouw zouden vertrekken. Volgens Arends waren zijn fractie en de RED-leider al het pand uit toen Thijsen de tombola had opgepakt voor de hoofdelijke stemming. “Toen de aanpassing van het reglement werd voorgelegd aan Directie Wetgeving en Juri-

dische Zaken (DWJZ) werd ons ook op het hart gedrukt dat de Statenvoorzitter ten alle tijden erop moet toezien dat er hoe dan ook elf Statenleden aanwezig moeten zijn in het pand om quorum te behouden. Feitelijk werd dus alleen het territorium uitgebreid van de zaal naar de rest van het pand.”

Ontslagbesluit
De vraag is nu of de regering aan de hand van deze stemming ook daadwerkelijk overgaat tot een ontslagbesluit voor minister Lopez-Tromp. Mocht dit gebeuren dan zal dat ontslagbesluit moeten worden bekrachtigd door de gouverneur en tot dan blijft Lopez-Tromp ook minister. Pas wanneer het is bekrachtigd, kan zij het bijvoorbeeld via een kort geding aanvechten. *Amigoe* heeft vooralsnog geen antwoord gekregen van de minister op de vraag wat haar volgende stap zal zijn.

In het zonnetje met Son

JESSICA ANTHONIJ

De bekende presentator en docent Ad-donsito 'Son' Croes zet in deze rubriek personen in het zonnetje die een belangrijke rol spelen of een bijdrage leveren aan de maatschappij. Deze week in het zonnetje: Jessica Anthonij, school-directeur en voorzitter van stichting Cas Princesita.

Juffrouw Jessica, zoals haar schoolkinderen haar noemen, komt oorspronkelijk uit Santa Cruz. Ze is de dochter van Ramiro en Lena Anthonij en is zelf moeder van twee dochters Jayleen en Jaysi-ann Croes. Haar hobby's zijn schilderen en koken en van de Italiaanse keuken kan ze onwijs veel genieten, vertelt ze aan deze krant. Ze heeft altijd grote bewondering gehad voor haar vroegere leraren Ann Arendsz Hassell en Onti Lopez. Ze waren haar grote inspiratie om zelf het onderwijs in te gaan. Zelf zat ze vroeger op de Trupial kleuterschool, vervolgens zat ze op de Maria school en ging ze naar Colegio Arubano en rondde haar lerarenopleiding af bij Instituto Pedagogico Arubano (IPA).

Onderwijs en Scol Preparatorio Aurora
Als student vroeger op school was ze verlegen en durfde niet veel vragen te stellen, legt ze uit. Toen ze nog een tiener was tijdens havo 4 kreeg ze de ingeving dat ze leraar wilde worden. Aan het einde van dat jaar wist ze het voor 100 procent zeker. Het was daarna op de IPA dat ze voor de leeftijdsgroep vier tot en met acht koos. "De

studiejaren op de IPA waren leuke jaren en ik haalde mijn studie in vier jaar", aldus Anthonij. In 2001 stond ze voor het eerst voor de klas bij de Aurora kleuterschool en zit ze dus tegenwoordig al negentien jaar in het onderwijs. Tegenwoordig is ze hoofd van de Scol Preparatorio Aurora (kleuterschool) gelegen in Tanki Leendert. In de toekomst ziet ze zichzelf graag onderwijs bieden aan oudere kinderen, waaronder tieners.

Actief

Naast haar baan als directeur van de Aurora kleuterschool, is Anthonij actief bij diverse organisaties op het eiland. Zelf begeleidt ze ook de dansgroep Diamond en is voorzitter van de Cas Princesa stichting. "In 2011 begon dit avontuur. Een goede vriend van mij, Hubert Rivero had een eigen miss verkiezing voor kinderen op het eiland. Hij emigreerde naar Nederland en vroeg of mijn goede vriend Elmer Leafiez en ik zijn activiteiten over wilden nemen. We namen het over en stopten het evenement in een nieuw jasje. Sindsdien bestaat

Cas Princesa Aruba", zegt ze. Het is een organisatie waarin jonge meisjes en pre-tieners de kans krijgen hun talent te ontplooien. Uiteindelijk is het een miss verkiezing met leerzame momenten en activiteiten, stelt ze. "Deze activiteiten zijn educatieve activiteiten waar de deelnemers baat aan hebben in hun leven. Mooi is het om te zien hoe onze deelnemers, in onze ogen, positief persoonlijke groei hebben mogen meemaken."

Dochter, moeder, docent

"Als dochter ben ik iemand die altijd klaarstaat om mijn ouders onvoorwaardelijk te steunen. Dankzij hen heb ik grote doelen waargemaakt. Als moeder heb ik veel regels in huis, maar deze regels worden ook grondig uitgelegd aan mijn dochters." Ze is van mening dat duidelijke communicatie de basis is voor het succes in huis. "Ze mogen zichzelf zijn, maar graag zie ik mijn dochters school op de eerste plaats zetten. Uiteindelijk gaat het om hun eigen toekomst." Als docent is Anthonij iemand die erg meelevend is. "Ik verplaats me vrij makkelijk in de beleving van het kind. Ze moeten zich bij mij op hun gemak voelen waardoor wij allemaal plezier aan hebben. Graag werk ik met alle leeftijdscategorieën. Momenteel hou ik mezelf bezig met de opleiding Theologie."

Wat ze niet kan waarderen is wanneer mensen andere individuen pijn doen. "Verder tolereer ik niet wanneer iemand anders mijn woorden verdraait en daarvan onwaarheden maakt. Dit heb vaak meegeemaakt." Inspiratie haalt ze overal vandaan, stelt ze. Onder ander uit de Arubaanse natuur zoals het Nationale park Aruba (Arikok), de Hooiberg en de zee. "Verder hou ik van mijn beroep. Dit maakt het zeker makkelijker om creatieve lesvormen te ontdekken en deze over te brengen op leerlingen. Wat zeker erg handig is het 'almachtige google', vindt ze.

Alleenstaande moeder en de toekomst

"Als alleenstaande moeder met twee dochters is het mij gelukt vooruit te komen in het leven en mijn dochters het juiste voorbeeld te geven. Makkelijk is het niet om in je

eentje twee dochters op te voeden, maar ik zorg wel voor goede en leuke communicatie tussen ons. Alles wat wij in het leven plannen, heeft grote kans van slagen." "Ik ben mijn ouders dankbaar die altijd klaarstaan om mijn dochters en mij te steunen. Verder dank ik mijn broer Angelo en mijn goede vrienden en familie voor hun positieve aanwezigheid in mijn leven.

Binnen tien jaar hoop ik erg gelukkig en gezond te zijn en leuke positieve gebeurtenissen mee te maken. Ook zie ik mezelf eigenaar zijn van een zaak. Verder zie ik mijn dochters succesvolle individuen worden en dat we diverse leuke reizen naar het buitenland maken. Ik hou namelijk van avontuur."

Als advies wil ze meegeven dat je dankbaar moet zijn met wat je hebt. "Probeer weinig dingen jou gek te laten maken. Het leven is veel te kort en is bovendien een Godsgeschenk. Je hebt geen zekerheid dat je er morgen nog zult zijn. Van je fou-

ten moet je leren. Alles wat ons overkomt, heeft een doel. Niks gebeurt zomaar. Wie weet is er iets mooiers voor ons in de toekomst."

Son is behalve docent aardrijkskunde en geschiedenis, ook oprichter van het kindermagazine 'Kiniki', presenteert diverse culturele evenementen en ook het radioprogramma 'Arubanita' op MagicFM. Daarnaast werkt hij als vrijwilliger in diverse culturele organisaties. Hij stelt reacties op prijs via Sonboy@hotmail.com.

GEZICHTSMASKERS VEREIST

HET HOUDT ONS ALLEMAAL VEILIG!

Met de gezondheid en veiligheid van onze gasten en medewerkers als prioriteit, wordt aan klanten en bezoekers aangeraden om een gezichtsmasker te dragen.

Zonder gezichtsmasker wordt u niet geholpen. Stoffen gezichtsbedekkingen die uw neus en mond bedekken, zijn acceptabel.

Bedankt voor uw respect en medewerking,

Vacature

Het Koninkrijk der Nederlanden bestaat uit de landen Aruba, Curaçao, Nederland en Sint Maarten. Het Openbaar Ministerie (OM) in het Caribische deel van het Koninkrijk bestaat uit het OM van Aruba en het OM van Curaçao, Sint Maarten en Bonaire, Sint Eustatius en Saba (OM Carib). Het OM is belast met de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde en met andere bij de wet vastgestelde taken. Aan het hoofd van beide OM's staan de procureurs-generaal. Het OM Aruba bestaat uit twee parketten. Het parket in 1e aanleg onder leiding van een hoofdofficier van justitie (45fte) en het parket van de procureur-generaal (15fte). Belangrijke thema's bij de uitvoering van de taken van het OM zijn de samenwerking op het gebied van de rechtshandhaving met en tussen (de) andere landen, de versterking van de verbinding met de samenleving, alsmede de doorontwikkeling van de OM organisatie zelf. Voor het OM is visie ontwikkeld voor de jaren 2018-2022 om aan de taakuitvoering richting te geven. Ter uitvoering daarvan wordt gewerkt met een jaarplan- en verslag cyclus. Ook loopt er een digitaliseringsproject, in samenwerking met het OM Carib, voor het verbeteren van de bedrijfsprocessen en diverse kwaliteitstrajecten.

Het OM Aruba is op zoek naar een:

hoofdofficier van justitie

De functie

Als hoofdofficier van justitie ben je eindverantwoordelijk voor de opsporing en vervolging van strafbare feiten. Je draagt zorg voor de kwaliteit, de bestuurlijke en de organisatorische werkwijze van het parket Aruba. Je bent verantwoordelijk voor het opstellen van het jaarplan, de begroting van het parket en de toezicht op de uitvoering daarvan. De hoofdofficier draagt in het bijzonder zorg voor het uitoefenen van het gezag over de opsporing door de politie (korps politie Aruba), de Douane, het FIOT, de Kustwacht en het Recherche Samenwerkingsteam (RST). Andere belangrijke partners zijn: de Reclassering en Jeugdbescherming, de Veiligheidsdienst Aruba, de NCTV(i) van Aruba en de penitentiaire inrichting.

Jouw profiel

Je voldoet aan de wettelijke eisen die gesteld zijn om tot lid van het OM op Aruba te worden benoemd. Je beschikt vooral over aantoonbaar leidinggevende ervaring. Bij voorkeur beschik je over leidinggevende ervaring en heb je ervaring als officier van justitie. Je bent bovenal een krachtige en zichtbare vertegenwoordiger van het Arubaanse OM of hebt de potentie dit in korte tijd te worden. Je beschikt tegelijk over het vermogen een kleinschalige organisatie met high-professionals en professionals in ondersteunende werkzaamheden binnen meerdere afdelingen aan te sturen. Je beschikt over een goed ontwikkeld omgevingsbewustzijn, hebt daarnaast ervaring met het functioneren binnen een cultureel diverse omgeving en je beschikt over verbindend vermogen. Je bent, kort samengevat, een krachtig, gedreven en energiek persoon.

De procedure

Je sollicitatiebrief kun je richten aan het OM Aruba t.a.v. de procureur-generaal en sturen aan de office-manager Dhamarys Antersijn. Dhamarys.Antersijn@omaruba.aw Je wordt verzocht jouw telefoonnummer en je e-mail adres in de sollicitatiebrief op te nemen. Je kunt tot uiterlijk 15 november 2020 solliciteren. Voor meer inhoudelijke informatie over de functie kan contact worden opgenomen met de wnd. hoofdofficier van justitie Yolanda Pronk via telefoonnummer (+297) 592 8479. Ook kun je contact opnemen met Bote ter Steege, procureur-generaal. Hij is te bereiken op (+297) 594 2178. Vanuit Nederland graag rekening houden met 6 uur tijdsverschil. Vanaf 25 oktober is er 5 uur tijdsverschil. Een aantal interviews maken deel uit van de procedure. In ieder geval maken interviews met medewerkers van het parket in 1e aanleg en het parket van de procureur-generaal onderdeel uit van de procedure. Een assessment kan eveneens deel uit maken van de procedure. Tenslotte zal er een plaatsingsgesprek plaatsvinden met de procureur-generaal.

De sollicitanten vanuit het Nederlandse OM gaan voor de duur van de benoeming met buitengewoon (onbetaald) verlof bij het Nederlandse OM. Er geldt een terugkeergarantie naar het Nederlandse OM. Uitgangspunt is terugkeer naar het eigen parket. Wanneer dat niet mogelijk blijkt, dan zal de plaatsing OM-breed geschieden, onder verantwoordelijkheid van het eigen parket. Wellicht ten overvloede wordt opgemerkt dat de sollicitatie op steun van de eigen parketleiding dient te rekenen en alleen dan in behandeling kan worden genomen.

IOC-hoofdbestuurslid Nicole Hoevertsz over gewenst lidmaatschap Curaçao:

‘Als er al enige goodwill bestond, is dat toen verspeeld’

ORANJESTAD/WILLEMSTAD — Curaçao is in het verleden ‘op een niet zo diplomatieke manier’ met het Internationaal Olympisch Comité (IOC) in discussie gegaan over het gewenste lidmaatschap bij de organisatie dat zou zijn ‘opgeëist’. Dat schrijft de Nicole Hoevertsz, lid van het IOC-hoofdbestuur, op de officiële kanalen van het Comité Olímpico Arubano (AOC).

Aruba is officieel lid van het IOC, wat onder meer betekent dat Aruba kan meedoen aan kwalificatietoernooien voor de Olympische Spelen en aan de Spelen zelf. Dat geldt echter niet voor Curaçao. In het verleden hebben Curaçaose atleten dan ook uit moeten komen voor Aruba of een ander land om deel te kunnen nemen aan deze toernooien. “Het opheffen van de Nederlandse Antillen in 2010 heeft grote gevolgen gehad voor de Curaçaose en Sint Maartense sportsector. De landen verloren op dat moment hun lidmaatschap van het Internationaal Olympisch Comité omdat het Nederlands-Antilliaans Olympisch Comité (NAOC) als lid werd afgevoerd”, legt Hoevertsz uit. “Op Curaçao is heel lang gedacht het NAOC onder eigen vlag te kunnen voortzetten. Het was in 2006, tijdens de viering van het 75-jarig bestaan van het NAOC, dat ik heb gewaar-schuid dat daarvan geen sprake kon zijn. In 1996 is in het Olympic Charter opgenomen dat alleen landen die bij de Verenigde Naties als onafhankelijk te boek staan door het IOC worden erkend. Nederland en Aruba zouden nu ook geen IOC-lid meer kunnen worden, want we zijn als Koninkrijk bij de VN aangesloten.”

Alle belang
“Ik begreep overigens heel goed dat Curaçao er alle belang bij had om erkend te worden door het IOC. Dat opent immers niet alleen de weg voor sporters zich te kwalificeren voor de Spelen, maar als nationaal comité kom je tevens in aanmerking voor bijdragen uit het ontwikkelingsfonds Olympic Solidarity. Van daaruit wordt gedurende de huidige Olympiade van vier jaar zo’n 550 miljoen dollar aan sponsor-gelden en opbrengsten van tv-rechten verdeeld, waarmee de nationale comités professionele trainers, faciliteiten en begeleiding van de sporters kunnen bekostigen. Kom je daar niet voor in aanmerking, dan ben je aange-wezen op overheidssubsidie. Nadeel is dat politici vaak in ruil daarvoor willen meebeslissen en dat is niet altijd in het belang van de sport. Bovendien: als er bezuinigd moet worden, merkt de sport dat meestal als eerste.”

Discussie
“In 2008 stond er – buiten het NAOC om – een groep Curaçaoënaars (zie kader, red.) op die het IOC-lidmaatschap opeiste. Die zijn op een niet zo diplomatieke manier met het IOC in discussie gegaan. Als er al enige goodwill bestond, is dat toen verspeeld, zeker nadat ook nog

Foto: Comité Olímpico Arubano

IOC-hoofdbestuurslid Nicole Hoevertsz

eens een rechtszaak werd aangespannen. Er is vanuit het IOC niettemin nog een bemiddelingspoging gedaan. Ook ik heb mijn nek uitgestoken, maar een redelijk gesprek bleek niet mogelijk: Aruba was IOC-lid dus had Curaçao daar net zo goed recht op, was de redenering. Die rechtszaak loopt tot op de dag van vandaag. De behandeling is een paar keer opgeschort, maar telkens weer hervat.”

Geassocieerd lid
“Op uitnodiging van het IOC zijn op 30 juni 2010 NAOC,

NOC*NSF en AOC naar Lausanne gereisd om te bespreken hoe het na 10 oktober verder zou moeten. Van Arubaanse kant hebben we Curaçao de suggestie gedaan om geassocieerd lid van het IOC te worden. Dat was het beste wat eruit te halen viel. Het betekende dat Curaçaose atleten tenminste zouden kunnen meedoen aan toernooien. De NAOC voelde wel voor deze oplossing, maar na het aantreden op 10-10-10 van een nieuwe regering (onder de toenmalige premier Gerrit Schotte, red.) op Curaçao was er op-

eens een nieuwe organisatie die het idee op een niet zo elegante wijze heeft afgewezen. Dat heeft de reputatie van Curaçao geen goed gedaan. Het IOC en wij had-

den in het belang van de Curaçaose sporters alle moeite gedaan. Pas in 2014 is een aanvraag gedaan voor het geassocieerd lidmaatschap. Daardoor mag Curaçao als land meedoen met de Centraal Amerikaanse en Caribische Spelen (CAS) en de Zuid-Amerikaanse Spelen. Het is ontzettend jammer dat het zo lang heeft moeten duren. Dat heeft sporters gedupeerd. Die vroegen zich af wat voor zin het had hard te trainen als je toch niet naar aansprekende wedstrijden kan. Veel sporttalent op Curaçao en Sint Maarten is er in de eerste jaren na 10-10-10 mee gestopt.”

Klik
“Ik heb er nog wel voor gelobbyd dat Curaçao zou worden toegelaten tot de Pan-Amerikaanse Spelen van vorig jaar, maar dat is niet gelukt. Het IOC vond dat zo sneu voor de Curaçaose sporters die zich al wel hadden gekwalificeerd, dat ons is gevraagd of wij ze in de Arubaanse delegatie wilden opnemen. We hebben dat gedaan onder drie voorwaarden: dat het niet ten koste zou gaan van plaatsen voor Arubaanse sporters, dat het

IOC de extra kosten zou vergoeden, en dat alles in goed overleg tussen de Arubaanse en de Curaçaose sportbonden zou worden geregeld. De Curaçaose sporters waren blij omdat zij toch aan intercontinentale spelen kunnen deelnemen en de Arubanen vonden het fijn hun Curaçaose sportcollega's te kunnen helpen. Het klikte meteen in de groep. We hebben het zo ook bij de Spelen in Rio gedaan en gaan het ook volgend jaar in Tokio doen.”

Voordeel
“Ik kan niet ontkennen dat de andere kant van de medaille is dat Nederland en Aruba voordeel hebben van de huidige situatie. Beide hebben er een paar topatleten bij gekregen. Een Curaçaose heeft bij de CAS-spielen onder Arubaanse vlag goud gewonnen. Dat gaat niet meer uit de boeken! De meeste sporters kiezen overigens voor Nederland omdat NOC*NSF qua budget en faciliteiten veel meer mogelijkheden heeft dan wij op Aruba. Zelf ben ik vooral blij dat we de sporters kunnen helpen en dat we op deze manier het Koninkrijk nog een beetje bij elkaar houden.”

Nicole Hoevertsz is sinds 2006 lid van het Internationaal Olympisch Comité. Vanaf 2017 maakt zij deel uit van het hoofdbestuur van het IOC. Op de Zomerspelen van 1984 in Los Angeles kwam zij voor de Nederlandse Antillen uit bij het synchroonzwemmen, vier jaar later in Seoul was ze er bij als coach. In 1998 werd ze secretaris-generaal van het Arubaans Olympisch Comité (AOC) en lid van het hoofdbestuur van de Pan-Amerikaanse Sportorganisatie (PASO). In 1991 trad ze als juridisch adviseur in dienst van de Arubaanse overheid. Van 2009 tot 2017 was ze secretaris van de ministerraad van Aruba. Thans is Nicole Hoevertsz raads-adviseur bij de Dienst Buitenlandse Betrekkingen van Aruba.

Digitale vaardigheden voor senioren

ORANJESTAD — Het project *Hunto Grandi*, *Grandi Hunto* van Fundacion Movimento ta Bida (FMTB) is vorige week begonnen met een workshop over digitale vaardigheden voor zestigplussers. Deze werd gegeven bij telecomcommunicatiebedrijf Setar die het project ondersteunt. Uit een onderzoek bij de doelgroep bleek de grootste cursusbehoefte onder senioren te bestaan uit de wens om meer digitale vaardigheden te leren. Setar organiseert ‘Train the trainer’ workshops waarbij de senioren die bijgespijkerd worden in digitale vaardigheden, deze training ook weer aan andere senioren kunnen geven. Het gaat om zaken zoals hoe een smartphone te gebruiken, te videobellen, hoe rekeningen online te betalen, enzovoorts. De bedoeling is om op deze wijze een groot deel van de senioren op Aruba te bereiken.

Bibliotheek organiseert workshop voor docenten

ORANJESTAD — In het kader van het aankomende Kinderboekenfestival organiseert de Nationale Bibliotheek ook dit jaar weer een workshop voor docenten die samen met hun leerlingen in de klas willen lezen.

De workshop wordt dit jaar virtueel gegeven en is sinds afgelopen maandag te volgen op de website van de Nationale Bibliotheek, www.bna.aw, alsook op de Facebookpagina en het YouTube-kanaal van de bieb. De workshop wordt gegeven door Mirto Lacle, Mariebelle Arends en Madeleine Maduro-Boekhoudt en duurt 35 minuten. Docenten kunnen daarbij inspiratie opdoen hoe zij het beste hun klas samen aan het lezen kunnen krijgen en hoe zij het thema van dit jaar, ‘geschiedenis’ het beste

kunnen uitbeelden in de klas. Ondertussen verlopen de voorbereidingen op het Festival di buki pa Mucha’ goed. Deze wordt elk jaar tijdens de eerste week van november gehouden, en de organisatie ervan is in handen van een speciale werkgroep die samenwerkt met vrijwilligers, onderwijzers, de boekhandels en vele sponsors. Dit jaar staat in het kader van verhalen van vroeger, met als motto ‘Tempo di mi tempo...’ en in verband met de corona-

crisis vinden de schoolbezoekers van auteurs en illustratoren dit jaar virtueel plaats. De presentaties gaan dit jaar digitaal naar de klassen en er komt een live-sessie waarbij de kinderen vragen kunnen stellen. Het Kinderboekenweekgeschenk is een verhalenbundel met illustraties van Elvis Tromp. Daarnaast wordt een festivallid gepubliceerd en het Kinderboekenweekgeschenk. Dit krijgen deelnemende scholen in hun informatiepakket.

Breinbreker van de dag

Elke dag vindt u in de Amigoe op deze pagina een Sudoku. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom. Elk van de cijfers 1 tot en met 9 moet ook precies één keer voorkomen in elk van de vetomrande 3-bij-3-vierkanten.

3				6				
	5					8		
	7	8	3		4	5		
	1	5		9				
			1	3				
			6		5	1		
	2	4		1	3	7		
	8					4		
			7					1

DIFFICULTY RATING: ★★★★★☆
De oplossing voor de Sudoku staat op pagina 9 in deze krant.

Zo gek nog niet

Iets natuurlijks

Elke week licht zorginstelling Respaldo in deze rubriek een thema uit de wereld van de mentale gezondheid toe, wat de ontwikkelingen zijn die bijdragen aan de psychische gezondheid en hoe de Arubaanse samenleving op mentaal vlak zo fit mogelijk kan blijven.

“Is er niet iets natuurlijks?”, is een vraag die mij nog wel eens gesteld wordt als het gesprek over medicatie gaat. Misschien nog wel vaker op Aruba dan in Nederland. En dan ben ik genoodzaakt te zeggen “nee...”. Ik zou ook nooit anders mogen antwoorden. En wel hierom: Als arts mag je niet zomaar alles inzetten bij een behandeling. Allereerst bestaan er uitgebreide richtlijnen voor vrijwel alle ziekten. In die richtlijnen is uitgelegd welke stappen een dokter kan nemen. Dat gaat zo iets

als: stap 1, bij geen of onvoldoende effect ga naar stap 2, daarna stap 3, enzovoorts. Deze stappen zijn uitgewerkt door artsen en onderzoekers die al het wereldwijd onderzoek nauwlettend volgen. Met daarin altijd afweging van effectiviteit en veiligheid. Wil je van die richtlijn afwijken dan heb je als dokter sterke argumenten nodig. Dit alles geldt voor huisartsen, chirurgen, nefrologen, psychiaters, dermatologen et cetera. Daarnaast is het zo dat wij enkel medicijnen mogen

inzetten die officieel veilig en effectief zijn bevonden. Dat lukt een fabrikant niet zomaar: in een jarenlang durende reeks van serieus opgezette onderzoeken moet stap voor stap bewezen worden dat het medicijn veilig én effectief is tegen de kwaal. Heel...veel...werk. Met héle strenge onafhankelijke commissies die elke stap beoordelen. Kortom: voordat wij een medicijn voorstellen is middels uitgebreid onderzoek aangetoond dat het veilig is en dat het effectief is. Daarnaast is door de crème de la crème van het specialisme aangetoond dat het een logische stap is (dat wil zeggen, beter dan een andere stap). Trouwens, mini-uitstapje: voor

vaccins geldt dit hele proces ook! Reken maar dat als dat coronavaccin er komt dat er héél goed naar gekeken is. Het probleem met ‘iets natuurlijks’? Die middelen ondergaan al die stappen niet. En dus weet ik als arts niet of het wel voldoende veilig is (ik weet wel van een aantal die niet zonder meer veilig zijn). Ik weet niet wat de mogelijke bijwerkingen zijn en hoe ik die in de gaten moet houden. Ik weet niet of het wel effectief is. Ik weet niet wat de dosis moet zijn. Ik weet niet of het wel de meest logische stap is op dit moment. En het is niet zo dat ik dat allemaal niet weet omdat ik er geen verstand van heb. Niemand weet het! Want het is niet systema-

tisch onderzocht. Want zo hard als de ‘reguliere’ medicijnen van de grote boze farmaceuten zich hebben moeten bewijzen, veel van de huis-tuin-en-keuken middeltjes (supplementen, homeopathie, natuurgeneesmiddelen) hebben die weg níet afgelegd. En neem maar van mij aan: mochten die middelen die weg wél afleggen en op alle punten zo goed (of beter) scoren dan de bekende medicijnen, dan zetten wij het met liefde in de richtlijnen! Oh, en omdat ik het niet kan laten, volgende week speciale aandacht voor een *rising star* binnen dit thema (zeker ook op Aruba): cannabisolie.

Alex de Bruijn, psychiater

Soaw-begroting bron van veel vragen

WILLEMSTAD — De begrote 239 miljoen gulden voor het ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn (Soaw) voor 2021, was gisteren bij de Statenleden een bron van veel vragen. Het merendeel eiste nadere uitleg van minister Hensley Koeiman (MAN) over de vaststelling hiervan alsook over de aanwending per post van de begrote fondsen.

In de Centrale Commissie van de Staten werd de behandeling van de ontwerp-begroting 2021 voortgezet; de beraadslagingen waren maandag van start gegaan. Statenleden bogen zich vanochtend in de eerste ronde over onder meer de Soaw-begroting. Elsa Rozendal (MAN) beet de spits af. Ze gaf aan dat de bevolking te maken heeft met Covid-19 en dat deze pandemie behalve nu, ook in de nabije toekomst invloed zal blijven hebben op het algemene welzijn. Ze verklaarde dat in dit kader bezien, de uitvoering van de sociale agenda van groot belang is. Het Statenlid vindt dat de

sociale agenda de rode lijn moet zijn in het sociaal en welzijnsbeleid. Veel mensen zijn hun baan recentelijk kwijtgeraakt en hebben behalve financiële hulp ook sociale begeleiding nodig om weer op eigen benen te kunnen staan. Rozendal ziet dan ook een belangrijke taak weggelegd voor het Soaw om kortwerklozen en onderstandtrekkers voor te bereiden op hertoe-treding tot de arbeidsmarkt. Ook vindt ze dat het ministerie goed van dienst kan zijn om hen te helpen een eigen bedrijfje op te zetten. Als micro- en kleine ondernemers kunnen ze dan een waardevol steentje bijdragen

in de economie. In dat opzicht wil het MAN-Statenlid van Koeiman nadere uitleg over de aanwending alsook verdeling van de beschikbare fondsen voor de sociale agenda, andere posten en projecten gericht op werklozen en onderstandtrekkers. Rozendal refereert in dit kader dan ook aan de begrote fondsen op zowel de gewone als de kapitaaldienst.

Tot slot wil Rozendal van de minister weten waarom de begroting voor zijn ministerie van nog geen 132 miljoen gulden dit jaar, verhoogd is naar 239 miljoen voor 2021. In het verlengde hiervan verlangt ze nadere uitleg van de verhoging van de fondsen in de 'gewone dienst'-posten Sociale Zorg (van nul naar ongeveer 80 miljoen) en Sociale zekerheid (van 41 miljoen naar ruim 60 miljoen). Evenals Rozendal was onafhankelijk Statenlid Ren-

nox Calmes zeer benieuwd naar de steun voor werklozen en onderstandtrekkers in 2021. Hij wil weten of het Soaw op Nederlandse financiële steun wacht of op eigen kracht en met eigen fondsen deze groep gaat helpen. Voorts verlangt Calmes van Koeiman een lijst van alle stichtingen en organisaties die het Soaw subsidieert. Hij wil weten of deze jaarverslagen en jaarrekeningen 2019 tijdig hebben ingediend en zodoende financiële verantwoording afgelegd hebben voor de ontvangten gemeenschapsgelden.

Andere Statenleden sloegen in de loop van de ochtend dezelfde toon aan als Rozendal en Calmes. Ze willen nadere uitleg van de verschillende begrote fondsen per post. Aan Soaw-minister Koeiman de taak om dit alles op een later tijdstip te beantwoorden.

Vrees voor impact korting op dienstverlening

WILLEMSTAD — Op de totaalbegroting voor 2021 van het ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening (BPD) staat 6 miljoen gulden meer dan op die van 2020, nu dus 181 miljoen gulden. De jaarrekening over 2019 vermeldde een totaalbegroting van bijna 167 miljoen gulden maar dat wil niet zeggen dat er voor 2021 niet drastisch is gekort vanwege de bezuinigingen.

De verhoging zit in de post wachtgelden en pensioenen. Die is gestegen van 118,7 miljoen naar 126,5 miljoen gulden voor 2021.

En dat heeft weer te maken met de invoering van de Vervroegd Vrijwillige Uitstroom (VVU), een afvloeiingsregeling voor ambtenaren die tegen hun pensioen aan zitten. Of invoering van die regeling per 1 januari 2021

ook gehaald wordt, moest BPD-minister Armin Konket (MAN) vanmiddag onder andere beantwoorden tijdens de Centrale Commissie-vergadering over de begroting. Verder is er 2,5 miljoen gulden voor de Electorale Raad begroot die belast is met de organisatie van de verkiezingen in maart 2021; 1,5 miljoen gulden voor Bureau Integriteit (BI) en 1,1 miljoen gulden voor het College

Bescherming Persoonsgegevens. Posten die er vorig jaar nog niet op stonden.

Korting

Daarentegen is op andere posten wel drastisch gekort en de Statenleden wilden weten in hoeverre dat van invloed is op de dienstverlening en de projecten die er zijn. Want het is niet weinig: 3,5 ton minder bij de beleids-unit HR, OO, IT; ruim 8 ton bij Publieke Zaken; 4,5 ton bij het Nationaal Archief; 3 ton bij het Vergunningloket en bijna 4 miljoen gulden bij Shared Services Organizations. Er kwamen specifieke vragen over hoeveel ambtenaren

er nu zijn, hoeveel er thuiszitten maar wel doorbetaald worden, hoeveel rechtszaken er lopen vanwege misgelopen bevorderingen en hoeveel ambtenaren eigenlijk van de VUU gebruik willen maken. Curtley Obispo (PAR) vroeg met name naar de status van het concept voor BI. Is het al naar de Raad van Advies gestuurd? Het BI is een onafhankelijk orgaan dat zowel preventief als repressief moet gaan optreden tegen corruptie en fraude binnen de overheid. Want hoewel er genoeg wetten zijn hiertegen, ligt het probleem bij de uitvoering ervan. Daarom is besloten dat er een apart bureau moet komen.

Dit jaar nog 22 aangiften

Flinke stappen naar betere aanpak zedenzaken

WILLEMSTAD — De overheid heeft gisterochtend een update gegeven voor wat betreft de uitvoering van het Samenwerkingsprotocol Optimaliseringstraject aanpak zedenzaken. Er is volgens Justitie-minister Quincy Girigorie (PAR) veel gedaan. De zogenoemde 'zedeen-unit' voor de afdeling Jeugd en Zedenzaken (JZZ) is een realiteit; het team is verhuisd naar een nieuw gebouw.

door **Jomaira Angela**

De zeden-unit in het complex van het Korps Politie Curaçao (KPC) heeft een goed uitgeruste kamer, speciaal voor de waardige behandeling van slachtoffers van zedendelicten. Alles is volgens de minister gecentraliseerd. Trekker van het traject, Farahna van Donselaar-Metry: "Wij zijn er ook trots op dat deze unit een *indoor* dokterskamer heeft, waar het slachtoffer medisch onderzocht kan worden. Tevens is er een specifieke ruimte waar de verdachte in een zaak gehoord kan worden, zonder ooit contact te hebben met het slachtoffer." Ook is er een speciale (verhoor-)studio waarin overall, ook onder de tafel, 360-graden camera's zijn geïnstalleerd. "De camera's nemen dus ook non-verbale communicatie op, van vooral jonge kinderen", aldus de minister. Bovendien is het professionaliseringstraject reeds gestart. De rechercheurs krijgen regelmatig upgradingscursussen.

Aliansa, het platform bestaande uit 21 organisaties die strijden tegen huiselijk geweld en kindermishandeling, kreeg op 9 oktober een rondleiding in de zeden-unit en is zeer tevreden, aldus Girigorie. Aliansa heeft eerder, na een onderzoek naar de slachtofferzorg op het ei-

land, aanbevelingen gedaan. De organisaties vonden dat het slachtoffer in het oude gebouw blootgesteld werden aan nog meer trauma. Volgens Girigorie was in dat gebouw ook de afdeling gevestigd die belast is met vergunningen voor Campo Alegre-prostituees. De getraumatiseerde slachtoffers moesten na verhoor nog in een politie-wagen worden meegenomen naar een huisartsenpost voor medisch onderzoek. Uit het Aliansa-onderzoek bleek dat dit extra traumatische ervaringen opleverde, waardoor slachtoffers dichtklapten en niet meer door wilden gaan met het aangifteproces.

Aangiften

Doel van het protocol is het verhogen van de kwaliteit van de slachtofferzorg. Uit de geregistreerde cijfers blijkt volgens Girigorie dat er in 2018 veertig aangiften zijn ingediend. Er zijn dat jaar 25 verdachten opgepakt. Vorig jaar kwamen er 50 meldingen binnen en werden 46 aanhoudingen verricht. Dit jaar zijn er tot nog toe 22 aangiften gedaan en werden 11 verdachten opgepakt. In het protocol zijn de afspraken met betrekking tot de reikwijdte van de samenwerking, coördinatie en uitvoering van de aanpak van zedenzaken opgenomen. Ook worden hierin de werkprocessen, wetshandhaving en handhaving van bepalingen van de diverse partners geregeld, conform de verdragen over dit thema.

Gezien het langdurige trauma dat dergelijke delicten bij slachtoffers opleveren, wordt dus nu door de justitiële keten extra aandacht besteed aan slachtofferzorg, zowel voor wat betreft de kwaliteit van het onderzoek als voor de fysieke en psychische gezondheidstoestand van het slachtoffer bij het toepassen van onderzoeksmethodes.

Een zogenoemde 'Aanwijzing Zeden' en een 'Richtlijn strafvordering Zedendelicten' is ook gereed. Daarin staan instructies over hoe men moet omgaan met aangiften en alles wat te maken heeft met het onderzoek naar deze delicten. In de aanwijzing werd de verhuizing van het JZZ-team vereist, aldus Girigorie.

Nog te doen

De implementatie van dit optimaliseringstraject is in 2018 gestart en zou in totaal twee jaar duren. Er mist nog een meldcode. Alle Koninkrijkslanden zullen hieraan moeten bijdragen. Er zijn reeds diverse conferenties gehouden en afspraken gemaakt om aan een uniforme code te komen, aldus Girigorie. Doel is om artsen de mogelijkheid te geven een zedendelict te melden zonder hun geheimhoudingsplicht te overtreden. Daarnaast wil de overheid een vrouwelijke arts voor de medische afdeling van de unit, aangezien de meeste slachtoffers meisjes/vrouwen zijn. Een mannelijke dokter

is een te hoge drempel voor de slachtoffers om zich comfortabel te voelen tijdens medische onderzoeken. Verder moeten specialisten geworven worden voor derdebejegening. Op het eiland is er geen tbs mogelijk. De gevangenis heeft wel een Foba-afdeling (Forensische observatie behandelafdeling), maar dat is niet voldoende, vindt de minister.

Tijdens regelmatige drie-hoeksoverleggen tussen het ministerie van Justitie, het Openbaar Ministerie en het KPC zal dit traject gemonitord worden en zullen tevens de prioriteiten van de justitiële keten besproken worden.

November

Girigorie is tevreden met het verloop van het traject. De status hiervan is een maand voor de 'Maand van Relationeel Geweld' gegeven. Zijn ministerie zal het proces in nauwe samenwerking met het ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn en de sociale partners verder belopen.

MFK: Wat heeft InselAir-avontuur het land gekost?

WILLEMSTAD — Gilmar 'Pik' Pisas heeft namens de fractie van MFK in de Staten een vergadering aangevraagd van de Centrale Commissie. Het te bespreken onderwerp moet dan zijn: "Hoeveel geld heeft het land Curaçao precies verloren met het InselAir-avontuur?"

De vergadering is door Pisas namens de MFK aangevraagd middels een brief aan Statenvoorzitter Ana-Maria Pauletta (PAR).

Hij wil op korte termijn over het financiële debacle vergaderen. Pisas wenst dat curator Rogier van den

Foto: Edsel Sambo

Heuvel en de ministers Zita Jesus-Leito (Verkeer en Vervoer, VVRP), Steven Martina (Economische Ontwikkeling, MEO) en Kenneth Gijsbertha (Fi-

Facts & Figures

Ontwikkelingen op gebied van werkgelegenheid

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) heeft de definitieve resultaten van het arbeidskrachtenonderzoek (AKO) 2019 bekendgemaakt. Het in april 2019 bereikte dieptepunt van de werkloosheid van 21,2 procent van de beroepsbevolking is bijgesteld naar 17,4 procent. Hieronder de cijfermatige resultaten van het AKO-onderzoek 2019, alsook een infographic.

Labour Force Curaçao 2014-2019						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Employed population	59,295	61,823	65,118	62,834	60,729	61,547
Unemployed population	8,555	8,198	9,953	10,313	9,424	12,992
Labour force	67,850	70,021	75,071	73,147	70,153	74,539
Economically not active population	55,871	55,670	52,268	54,911	56,127	50,341
Population 0-14 years	29,513	29,612	29,382	28,539	29,950	28,665
Population 15+ years	123,721	125,690	127,339	128,058	126,280	124,880
Total population	153,234	155,302	156,721	156,597	156,230	153,545
Participation rate (%)	44.3	45.1	47.9	46.7	44.9	48.5
Labour force participation rate (%)	54.8	55.7	59	57.1	55.6	59.7
Unemployment rate (%)	12.6	11.7	13.3	14.1	13.4	17.4
Underemployment rate (%)	11.9	9.5	15.5	10.7	13	
Employment/total population (%)	38.7	39.8	41.6	40.1	38.9	40.1
Employment/population 15+ (%)	47.9	49.2	51.1	49.1	48.1	49.3

source: CBS, Labor force survey 2019

De meest opvallende ontwikkelingen

- Toename van de beroepsbevolking in 2019 met 6,3 procent (4386 personen)
- Toename aantal werklozen met 37,9 procent (3586 personen)
- Toename van het aantal werkenden met 1,3 procent (818 personen)
- Forse daling van de groep economisch inactieven met 10,3 procent (5786 personen). Steeds meer mensen zijn op zoek naar werk.

De jeugdwerkloosheid is in 2019 ten opzichte van voorgaande jaren fors gestegen en kwam uit op 41,7 procent.

Banenverlies 2019 naar bedrijfssoort

Volgens het CBS was het verlies van banen in 2019 naar rechtsvorm als volgt:

Business Type	Average number of employees	Calculated number of employees laid off
N.V.	7	1,764
B.V.	7.1	1,945
Sole proprietorship	1.0	1,364
Foundation	11.4	1,140
Other	5.7	758
Total calculated employees laid off		6,971

Source: CBS, labor force survey 2019

Samenvatting

Samenvattend kan worden gesteld dat de trend van alsmaar oplopende werkloosheid in 2019 zich heeft voortgezet. Dit correspondeert met het verschijnsel van economische krimp dat zich in de afgelopen jaren heeft gemanifesteerd. De vooruitzichten op de arbeidsmarkt 2020 zien er, mede vanwege de coronacrisis die zich in maart openbaarde, niet erg hoopvol en positief uit. Gevreesd wordt dat het werkloosheidspercentage in 2020 tot 40-50 procent van de beroepsbevolking zal oplopen. Een dramatische ontwikkeling.

Door zowel lokale als internationale experts en instituten zijn diverse voorstellen en plannen opgesteld en aangeboden om de situatie te verbeteren. De regering heeft vele aanbevelingen overgenomen onder meer in het Groeiakkoord en Overbruggingen en Hervormingsplannen juni 2020, vooralsnog ontbreekt het echter aan daadwerkelijke uitvoering hiervan. Wanneer worden de voorstellen uitgevoerd en (nieuwe) perspectieven geboden?

selAir ondanks, op de val-reep, een overheidslening van 33 miljoen gulden. Op 26 februari werd het faillissement uitgesproken van het op Curaçao in 1993 opgerichte InselAir International BV. Op dat moment waren er nog circa negentig werknemers in dienst van de luchtvaartmaatschappij.

Het ging mis bij InselAir toen eind 2015 de luchtvaartmaatschappij opgescheept zat met Venezolaanse bolivars.

De luchtvaartmaatschappij had maar liefst 65 miljoen dollar tegoed van de Venezolaanse autoriteiten.

Dit tegoe-d ligt overigens nog steeds op tafel, zo werd onlangs nog door curator/bewindvoerder Rogier van den Heuvel aan de *Amigoe* bevestigd.

InselAir heeft veel schulden achtergelaten. Naast de overheidslening heeft de maatschappij tevens een aanzienlijke schuld bij de Landsontvanger en de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Volgens het openbaar verslag van de surseance van betaling ging het op 1 februari 2018 om een vordering van 28,4 miljoen gulden van de belastingdienst en 16 miljoen gulden van de SVB.

Nog geen versoepeling maatregelen op Bonaire

KRALENDIJK — Gezaghebber Rijna kon gisteren tijdens een persconferentie nog geen versoepeling van de huidige maatregelen aankondigen, hoewel er sinds vorige week vrijdag geen besmettingen zijn geconstateerd op Bonaire. Wel is een aantal processen in gang gezet voor wat betreft reisbewegingen, sportscholen en casino's. Hierover zal woensdag meer bekend worden gemaakt.

Rijna begon zijn speech met het droevige nieuws dat dokter Hermelijn is overleden in het ziekenhuis op Curaçao, aan de gevolgen van Covid-19. “Dit is het derde sterfgeval op Bonaire aan de gevolgen van Covid-19. Zijn overlijden is een groot verlies voor de gemeenschap. Wij wensen zijn familie en naasten veel sterkte toe”, aldus de gezaghebber.

Vliegverkeer
Als de cijfers stabiel laag blijven, zal Rijna woensdag aangeven per wanneer welke maatregelen gaan gelden voor het vliegverkeer. Er worden momenteel voorbereidingen getroffen om soepelere voorwaarden te

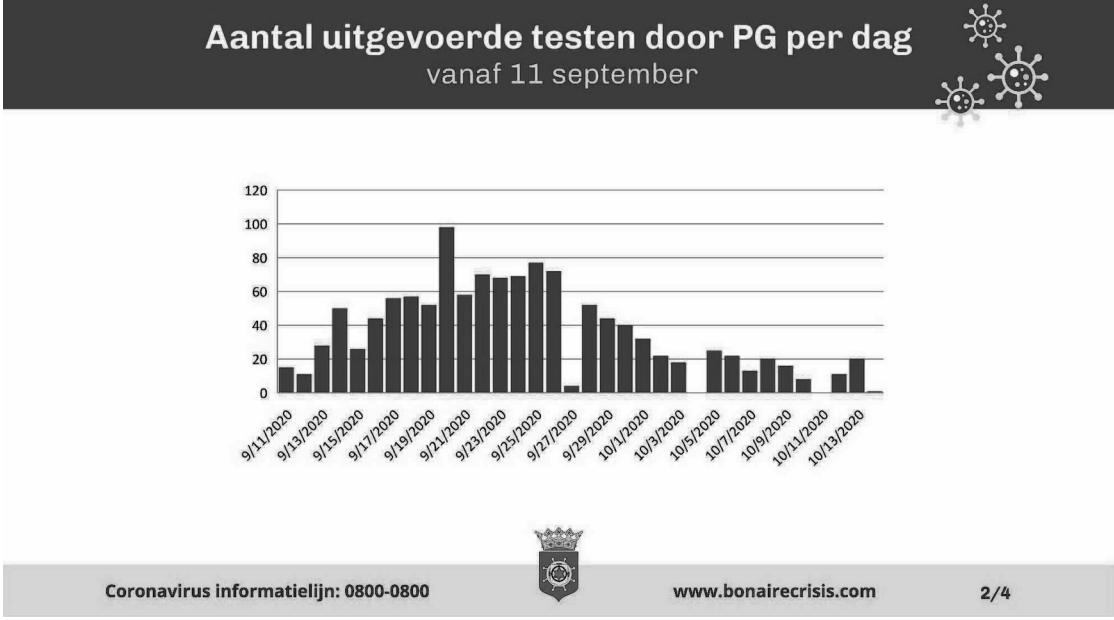
stellen aan het inreizen vanuit de naburige eilanden, de prioriteit hierbij is Curaçao. Bij versoepeling zullen in ieder geval aanvullende maatregelen gelden. Bonaire heeft momenteel nog code oranje voor reizigers uit Europees Nederland. Als de huidige daling in cijfers doorzet, acht de gezaghebber het verantwoord een verzoek in te dienen om terug te keren naar code geel. Hij hoopt dit volgende week te kunnen doen. Zeker nu het aantal besmettingen in Nederland hoog is, kunnen er eventueel wel nieuwe

voorwaarden voor inreizen vanuit Nederland komen. Daarnaast wordt gekeken onder welke voorwaarden het luchtruimverbod voor vluchten vanuit de Verenigde Staten opgeheven kan worden.

Sportscholen en casino's
Deze week zijn er gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van sportscholen en casino's. Zij hebben allemaal een plan gemaakt hoe zij op een veilige manier open kunnen. “Hopelijk zullen de sportscholen en casino's in de loop van volgende

week de deuren weer kunnen openen”, aldus de gezaghebber.

Sociaal geneeskundige en beleidsadviseur van de GGD Marian Luinstra-Passchier stelde gisteren tijdens de persconferentie dat, hoewel het de goede kant op gaat, het te vroeg is om harde conclusies te trekken. Vorige week maandag en dinsdag, op 5 en 6 oktober, kwamen er in totaal nog veertien positieve testuitslagen binnen. Deze positief geteste mensen zitten sindsdien in isolatie. Binnen deze groep is lang

niet van iedereen bekend door wie hij of zij besmet is geraakt. Volgens Luinstra-Passchier zouden deze onbekende bronnen ook nog andere mensen besmet kunnen hebben, die zich niet hebben laten testen. Daarom is het belangrijk om nog even af te wachten of deze piek nog onbekende nieuwe besmettingen veroorzaakt.

Analyse
Uit de analyse van besmette personen is gebleken dat besmettingen op de werkvloer minder voorkomen in vergelijking met de periode hier-

voor. De thuissituatie kent nog wel meerdere besmettingen. Mensen die eerder buiten besmet zijn geraakt, nemen die besmetting mee naar huis. “Om je dierbaren te beschermen, houd je je dus juist buitenshuis aan de maatregelen”, aldus de arts. Er zijn deze week opnieuw geen besmettingen op school of in de horeca geconstateerd.

Er is ook een verschuiving te zien in de leeftijdscategorie van besmette personen. Ten opzichte van twee weken geleden zijn er nu meer volwas-

senen in de leeftijdscategorie van twintig tot veertig jaar besmet geraakt. Het aantal besmettingen onder ouderen en kinderen is nog steeds relatief laag, wat gunstig is. Luinstra-Passchier constateert dat veel minder mensen zich hebben laten testen, mogelijk omdat er misschien minder personen klachten hebben. Toch zijn er ook signalen dat mensen zich niet altijd willen laten testen, omdat ze dan thuis moeten blijven en daar op de uitslag moeten wachten, of omdat ze bang zijn dat het bekend wordt als ze positief zijn.

Suriname

109e coronadode, 4 ministers besmet

PARAMARIBO — Voor de tweede dag op rij overleed gisteren een persoon in Suriname aan het coronavirus. Dat bracht het Covid-19 sterftcijfer van het land gisteravond op 109.

In de afgelopen 24 uur zijn er volgens de Covid-19 website 294 personen getest: elf bleken besmet met het virus, 283 waren negatief. Echter, bij de specificatie van de positieve gevallen komt het totaal op dertien nieuwe besmettingen: Paramaribo (6), Wanica (3), Sipaliwini (2), Saramacca en Marowijne (elk 1). Gisteren iets na half vier 's middags maakte de Communicatiedienst Suriname bekend dat de ministers David Abiamfo (Natuurlijke Hulp-

bronnen) en Reshma Kuldipsingh (Arbeid, Werkgelegenheid en Jeugdzaken) positief zijn getest op Covid-19. Vorige week raakte minister Diana Pokie (Grondbeleid en Bosbeheer) besmet; ze is opgenomen in het ziekenhuis. Zeven collega's moesten in thuisquarantaine wegens nauw contact met Pokie. Later gistermiddag zorgde de onthulling, dat ook minister Kenneth Amoksi (Justitie en Politie) het coronavirus onder de leden heeft, voor consternatie in het parle-

ment omdat de bewindsman die dag in de vergaderzaal was geweest. Ten overstaan van het college stelde president Chandrikapersad Santokhi dat de minister eerst negatief en vervolgens positief was getest. Rabin Parmessar beweerde anders. Volgens de NDP-parlementariër had de minister nog geen testresultaat gehad. De bewindsman werd onverantwoord gedrag verweten omdat hij toch naar het parlement was gekomen. De manier waarop het DNA-lid zijn punt wilde maken, zinde voorzitter Marinus Bee niet en de hulp van de politie werd op een gegeven moment ingeroepen om de NDP'er de

zaal uit te zetten. Suriname telt nu 78 actieve gevallen op een totaal van 5094. Daartegenover staan 4907 genezen personen, inclusief 21 in de afgelopen 24 uur. Er zijn 36 Covid-19 patiënten in ziekenhuizen, drie op de intensive care, 41 positieven in isolatie en 540 niet-positieven in quarantaine. Deze hele week zijn er geen Covid-19 persconferenties gehouden door de regering, die een stortvloed van kritiek over zich heen kreeg nadat er beelden circuleerden van bewindslieden die de door hen zelf gepredikte MoHanA-regels (mond-hand-afstand, red.) met voeten traden.

PCN:

‘Bewijs van in leven zijn’ niet meer nodig voor gepensioneerden BES-eilanden

KRALENDIJK — Vanaf 2020 hoeven pensioengerechtigden die op de BES-eilanden wonen niet langer jaarlijks een ‘Bewijs van in leven zijn’ in te leveren bij het Pensioenfonds Caribisch Nederland (PCN).

Dit ‘Bewijs van in leven zijn’ was tot nu toe jaarlijks nodig om te voorkomen dat de pensioenuitkering na overlijden van een gepensioneerde deelnemer te lang werd doorbe-

taald. Dit geld moest dan alsnog worden teruggevorderd bij de nabestaanden en dat was een onwenselijke situatie. Om dit te voorkomen, vroeg PCN haar gepensioneerden daarom ieder jaar om hun ‘bewijs van in leven zijn’ (attestatie de vita) op kantoor langs te brengen of op te sturen. Sinds dit jaar heeft PCN inzage in de basisadministratie op de BES-eilanden en kan zo eenvoudig zelf nagaan hoe het zit met de gepensioneerden. Dit betekent dat de gepensioneerden op Bonaire, Sint Eustatius en Saba niet langer het verzoek krijgen om met een bewijs in te leveren. Voor de pensioengerechtigden bui-

ten de BES-eilanden geldt dit echter niet. PCN vraagt hen ook dit jaar weer om hun ‘Bewijs van in leven zijn’ zo snel mogelijk aan PCN per post of via e-mail aan PCN te sturen. Deze verzoeken zijn inmiddels verzonden.

PCN krijgt niet automatisch een melding vanuit de basisadministratie als een gepensioneerde deelnemer overlijdt. Daarom is het belangrijk dat nabestaanden dit zo snel mogelijk zelf aan PCN doorgeven. PCN kan de pensioenuitkering dan meteen stopzetten en het eventuele nabestaandenpensioen en smartengeld in orde maken.

Advocaat Barbara Nagelmakers over woekerrentes:

‘Koelkast op krediet, wat mag en wat niet?!’

WILLEMSTAD — Er is op Curaçao geen wetgeving die bepaalt wat de maximale rente op een lening mag zijn. “Maar er zijn wel grenzen: een zeer hoog rentepercentage kan in strijd zijn met de goede zeden. De vraag is, wanneer is de rente te hoog?”, aldus advocaat Barbara Nagelmakers. Zij verdiept zich, na een recente uitspraak van het hof, nader in het onderwerp ter beantwoording van voornoemde vraag. Ze wijst er in dit kader ook op dat bij het aangaan van een lening, bedrijven en personen een grote vrijheid hebben om onderling af te spreken welke rente over de lening verschuldigd is.

houdelijker dan het kopen van een koelkast op krediet? Bijna alle grote warenhuizen op Curaçao bieden immers de mogelijkheid”, aldus Nagelmakers.

‘Aanbieding’
Ter illustratie haalt Nagelmakers het volgende voorbeeld aan: “Voor 100 gulden per maand heeft men al een prachtige A-merk koel-vriescombinatie in huis. Bij betaling in één keer zou deze 1400 gulden kosten. In het geval dat de oude koelkast stukgaat, heeft lang niet iedereen dat bedrag thuis liggen. En zeker nu niet, in de moeilijke tijden waarin we nu verkeren. Dus een koelkast voor een klein bedrag per maand lijkt voor velen een mooie oplossing. Maar let wel op de kleine lettertjes; die 100 gulden betaalt men elke maand gedurende de komende twee jaar. In totaal betaalt men dus in twee jaar 2400 gulden. Dat is 1000 gulden bovenop de oorspronkelijke aankoopprijs. Dit is geen uitzonderlijk voorbeeld, sterker nog, het betreft een ‘aanbieding’ die recent letterlijk zo in de krant heeft gestaan.”

Rente en kosten
Nagelmakers werpt dan ook in het verlengde hiervan de volgende vraag op: Wat telt er mee bij de maximale rente van 27 procent per jaar? Na-

gelmakers geeft daarover de volgende uiteenzetting: “Het hof noemt dat ‘APR’, annual percentage rate. De Centrale Bank geeft daar de volgende definitie van: Het jaarlijkse kostenpercentage: de totale kosten van het krediet voor de consument, uitgedrukt in een percentage op jaarbasis van het totale kredietbedrag. Onder de totale kosten van het krediet worden verstaan alle kosten van het krediet (exclusief verzekeringen) – onder meer rentekosten, commissie, belastingen en vergoedingen van welke aard dan ook – die de consument volgens de kredietovereenkomst moet betalen en die de kredietaanbieder bekend zijn.”

Ze vervolgt dat in het voorbeeld van een koelkast, men bovenop de aankoopprijs van 1400 gulden nog eens 1000 betaalt. “Dat zijn dus de totale kosten voor het krediet. Over een periode van 24 maanden zijn de kosten van het krediet dus 71 procent (zie afbeelding percentage berekening, red.). Om de APR, het jaarlijkse kostenpercentage, te berekenen, moet dat percentage in dit geval gedeeld worden door 2. De looptijd van het krediet in dit voorbeeld was namelijk 2 jaar. Per jaar betaalt men voor deze koelkast bijna 36 procent aan totale rente en kosten. Dat is ruim boven de door het hof gestelde grens en dus in strijd met de goede zeden. Nogmaals, de warenhuizen op het eiland lijken zich niet bewust van dit verbod op woekerrentes.”

Nietig
Nagelmakers vervolgt: “Nu

Met het oog op de huidige crisis, benadrukt Nagelmakers het belang van de consument om kennis te nemen van de door het hof gestelde grens – van de maximale rentepercentages bij leningen aan consumenten – en hetgeen in strijd wordt geacht ‘met de goede zeden’. De aanschaf van een koelkast, een essentieel huishoudelijk apparaat (waarbij ten overvloede opgemerkt kan worden dat een koelkast in de tropen geen luxeapparaat betreft, red.) dient dan ook als voorbeeld. Nagelmakers wijst erop dat bijna alle grote warenhuizen op het eiland de mogelijkheid bieden om een koelkast op krediet te kopen. “De aanbiedingen voor koelkasten, alsook televisies en meubelen, op afbetaling vliegen je werkelijk om de oren. Maar de warenhuizen lijken zich niet bewust van de door het hof gestelde grens, het verbod op woekerrentes”, aldus Nagelmakers.

27 procent
Ze wijst er dan ook op dat het Gemeenschappelijk Hof van Justitie zich recentelijk uitsprak over de maximale rentepercentages bij leningen aan consumenten. Met als defi-

nitie van een consument, dat het iemand is die niet handelt in de uitoefening van een beroep of bedrijf. “Het hof neemt voor de maximale rente als uitgangspunt de maximaal door de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten toegestane rente bij het verlenen van vergunningen: 27 procent op jaarbasis. Een hogere rente dan 27 procent is volgens het hof in strijd met de goede zeden en mag dus niet worden gevraagd van een consument. Dat geldt in principe voor alle consumentenkredieten op Curaçao, Aruba en Sint Maarten”, aldus de advocaat.

Krediet
Maar wat is nu precies een krediet? “De klassieke uitleg is de lening die men afsluit bij een bank of een financieringsmaatschappij. Maar die interpretatie is zeker niet de enige. Over wat een consumentenkrediet precies is, zegt de Centrale Bank het volgende: ‘Consumer credit’ comprises credit to be extended to consumers for personal or household purposes. Banken en financieringsmaatschappijen zijn niet de enige bedrijven die krediet geven voor huishoudelijke doeleinden. Wat is er nu huis-

Ondersteuning Caribisch Nederland met 9 maanden verlengd

DEN HAAG — Inwoners en bedrijven op Bonaire, Sint Eustatius en Saba krijgen nog tot zeker volgende jaar zomer ondersteuning voor schade als gevolg van de coronacrisis.

De Nederlandse minister-raad besloot vandaag tijdens de wekelijkse vergadering om het steunpakket met negen maanden te verlengen. De maatregelen zijn grotendeels vergelijkbaar met die in Europees Nederland. “De medische en economische situatie op Bonaire, Sint Eustatius en Saba blijft zorgelijk. Zicht op verbetering voor de drie eilanden is er op dit moment nog niet. Met deze verlenging van verschillende maatregelen beschermen we voor een ruime periode de inkomens van inwoners en bedrijven. Hiermee hopen we de meeste banen te behouden”, aldus staatssecretaris Raymond Knops van Binnen-

landse Zaken en Koninkrijksrelaties in een toelichting. De maatregelen bestaan uit een ondersteuning voor loonkosten en inkomstenverlies en een verlenging van de tegemoetkomingsregeling voor vaste lasten (tvl). De Bestuurscolleges worden gecompenseerd voor extra kosten en de afname van belastinginkomsten. “Het blijven lastige tijden, waarin veel van de samenleving zal worden gevraagd. Tegelijkertijd is het kabinet ervan overtuigd dat ook in deze crisis de veerkracht van de eilanden ervoor zal zorgen dat we hier samen, overheid en samenleving aan beide kanten van de oceaan, uit zullen komen”, aldus Knops.

Euro

Herstel

AMSTERDAM — De Europese beurzen toonden vandaag wat herstel na de flinke koersverliezen een dag eerder. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 0,6 procent hoger op 563,81 punten. Een dag eerder raakte de hoofindex 2 procent kwijt. De MidKap klom 0,5 procent tot 842,38 punten. Londen, Parijs en Frankfurt stegen tot 1 procent. Galapagos sloot de rij bij de hoofdfondsen, met een verlies van bijna 9 procent. Het biotechnologiebedrijf is op een tegenvaller gestuit bij onderzoek naar een potentieel middel tegen artrose. Koploper in de AEX was staalmaker ArcelorMittal, met een winst van 3,9 procent. Maaltijdbestelbedrijf Just Eat Takeaway volgde met een plus van 3 procent na adviesverhoging door HSBC. In de MidKap was verlichtingsbedrijf Signify (plus 2,6 procent) de grootste stijger. De euro was 1,1711 dollar waard, tegenover 1,1704 dollar een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie kostte 0,6 procent minder op 40,70 dollar. Brentolie daalde 0,8 procent in prijs tot 42,82 dollar per vat.

Tokio

Verlies

TOKIO — De aandelenbeurs in Japan is vandaag met verlies geëindigd. De Nikkei in Tokio ging 0,4 procent lager het weekeinde in op 23.410,63 punten. De Japanse hoofdindex verloor deze week 0,9 procent.

Het verlies bleef beperkt dankzij een stevige koerswinst van zwaargewicht Fast Retailing. De Japanse eigenaar van kledingketen Uniqlo klom ruim 4 procent dankzij een verhoging van de winstverwachting voor het lopende boekjaar. Technologieconcern Sony en farmaceut Takeda Pharmaceutical behoorden tot de sterkste dalers met verliezen rond de 2 procent. In Shanghai noteerde de beurs tussentijds 0,3 procent in de plus en de Hang Seng-index in Hongkong dikte 1,2 procent aan. De Kospi in Seoel raakte 0,9 procent kwijt en de All Ordinaries in Sydney leverde 0,5 procent in. Het Australische telecombedrijf Aussie Broadband beleefde een succesvolle beursgang. Het aandeel noteerde rond 1,90 Australische dollar, tegen een introductieprijs van 1 Australische dollar.

Wall Street

Hoger

NEW YORK — De Amerikaanse aandelenbeurzen zijn vandaag hoger geopend. De Dow-Jonesindex noteerde na enkele minuten handel 0,6 procent hoger op 28.672. De breed samengestelde S&P 500 dikte 0,5 procent aan tot 3500 punten, terwijl techbeurs Nasdaq ook 0,5 procent erbij kreeg op 11.771 punten. Pfizer (plus 1,9 procent) vraagt mogelijk eind november bij de Amerikaanse medicijnwaakhond om versnelde goedkeuring van zijn potentiële vaccin tegen Covid-19. Die stap hangt af van de resultaten van een grootschalig onderzoek naar de effectiviteit en veiligheid van het middel, schrijft topman Albert Bourla in een open brief.

Ook Boeing wist de aandacht op zich gericht. Volgens de Europese toezichthouder voor de luchtvaart EASA is de Boeing 737 MAX veilig en mag deze voor het eind van het jaar waarschijnlijk weer vliegen. EASA verwacht dat het papierwerk voor de toelating van het vliegtuig volgende maand afgerond kan worden. Het aandeel van de vliegtuigbouwer steeg 4,5 procent.

Europese toezichthouder: Probleemtoestel Boeing 737 MAX is veilig

KEULEN — De Boeing 737 MAX is veilig en mag voor het eind van het jaar waarschijnlijk weer vliegen van de Europese toezichthouder voor de luchtvaart EASA. Dat heeft EASA-directeur Patrick Ky gezegd in een interview met persbureau Bloomberg.

In september voerde de organisatie testvluchten uit met het toestel. “Onze analyse toont aan dat het veilig is en dat het bereikte veiligheidsniveau voor ons hoog genoeg is”, aldus Ky. Hij verwacht dat volgende maand de laatste hand kan worden gelegd aan het papierwerk voor de toelating van het vliegtuig. Dan volgt nog een periode waarin andere partijen hierop mogen reageren.

De Boeing 737 MAX staat al ruim anderhalf jaar aan

de grond, omdat in korte tijd twee dodelijke ongelukken met het type vliegtuig plaatsvonden. Door de crashes met 737 MAX-toestellen in Indonesië en Ethiopië kwamen in totaal 346 mensen om het leven. Na het tweede ongeluk, in maart 2019, werden vluchten met het toestel wereldwijd verboden. Later bleek dat de crashes werden veroorzaakt door een falend veiligheidssysteem, dat de neus van de vliegtuigen telkens naar beneden drukte. Dat manke-

ment is verholpen met een update van de software. De Amerikaanse luchtvaartautoriteit FAA legt ook de laatste hand aan de definitieve eisen die ze stelt aan software-updates voor de MAX. Naar verwachting geven de Amerikanen in november eveneens toestemming om weer te vliegen met het toestel.

Het groene licht voor de Boeing 737 MAX zat er al een tijdje aan te komen. Begin september kreeg Boeing al zijn eerste nieuwe bestelling voor de 737 MAX binnen. De Poolse maatschappij Enter Air plaatste de order. De schade voor de vliegtuigbouwer loopt echter in de

miljarden. Zo ontving Boeing ook heel veel annuleringen van eerdere bestellingen. Het totale aantal annuleringen van het voorheen populaire model, inclusief de wijziging van de bestelling naar een ander type vliegtuig, liep in augustus op tot 445.

Naast de nasleep van de rampen met de 737 MAX heeft de vliegtuigmaker ook last van de coronacrisis. Die zit de vraag naar nieuwe vliegtuigen in de weg. Boeing leverde in recordjaar 2018, nog voor de MAX-problemen speelden, een recordaantal van 806 vliegtuigen af. Dat waren er vorig jaar 308. Kenners rekenen voor dit jaar op 138 leveringen.

‘Ant mikt op hogere waardering bij Chinese megabeursgang’

HONGKONG — Ant Group, de financiële dienstverlener van de Chinese internetreus Alibaba, mikt naar verluidt op een waardering van minimaal 280 miljard dollar voor de onderneming bij zijn gang naar de beurs in Hongkong en Shanghai. Dat is 12 procent meer dan de vorige prognose van 250 miljard dollar. De inschatting is verhoogd wegens de grote vraag naar de aandelen bij beleggers, zeggen bronnen tegen persbureau Bloomberg.

De Chinese miljardair Jack Ma wil met de beursgang zeker 35 miljard dollar ophalen. Daarmee zou het de grootste beursgang ooit zijn. Het record is momenteel nog in handen van het Saudische staatsolieconcern Saudi Aramco, met 29 miljard dollar. Ant wil de opbrengst van de aandelenverkoop gebruiken om zijn activiteiten uit te breiden en onderzoek

Ant is onder meer eigenaar van de betaaldienst Alipay.

en ontwikkeling te financieren. Het is nog niet duidelijk wanneer het bedrijf naar de beurs wordt gebracht. Ant is

onder meer eigenaar van de betaaldienst Alipay, de Chinese tegenhanger en veel grotere variant van PayPal.

Alibaba heeft een belang van 33 procent in Ant. Beide bedrijven komen uit de koker van Jack Ma.

ING: Bevolkingskrimp Amsterdam drukt lokale huizenprijzen

AMSTERDAM — Door de coronacrisis krimpt de Amsterdamse bevolking, en dat zou weleens goed nieuws kunnen zijn voor diegene die een huis zoekt in de hoofdstad. Een afname van de vraag naar woonruimte drukt volgens economen van ING namelijk de huizenprijzen in de stad, omdat het aanbod van nieuwe woningen op de korte termijn niet afneemt.

Onderzoekers van de bank wijzen erop dat Amsterdam tussen januari en augustus per saldo 1900 inwoners verloor. Dat komt met name doordat er minder mensen vanuit het buitenland naar de stad migreren. Dat is weer het gevolg van alle reisbeperkingen die na de

wereldwijde uitbraak van het coronavirus werden ingesteld. Het wegblijven van migranten drukt de prijzen ook op een andere manier. Een aanzienlijk deel van deze nieuwkomers in Amsterdam bestaat uit expats, die vergeleken met doorsnee

Amsterdamse huishoudens een relatief hoog inkomen hebben. Die extra financiële ruimte versnelde mogelijk de stijging van de huizenprijzen. Nu deze koopkrachtige groep arbeidsmigranten slinkt, valt ook dit stuwende effect weg. ING houdt er rekening mee dat ook in de rest van 2020 de bevolking van Amsterdam krimpt, gezien het hoge aantal coronabesmettingen in de stad. Toch zal de virusuitbraak slechts tijdelijk voor een dip in de vraag naar woningen in Amsterdam zor-

gen. Extra nadeel daarbij is dat het aanbod uiteindelijk ook krapper wordt, omdat bouwprojecten door de coronacrisis vertraging oplopen. Dat heeft juist weer een opdrijvend effect op de huizenprijzen. In de voorbije jaren stegen de huizenprijzen in Amsterdam in hoog tempo. Huizen in de hoofdstad in de afgelopen twaalf jaar gemiddeld 55 procent duurder geworden. Landelijk stegen de gemiddelde huizenprijzen in dezelfde periode met 19 procent.

Johnson: Britten moeten zich voorbereiden op no-dealbrexit

LONDEN — Het Verenigd Koninkrijk moet zich voorbereiden op een vertrek uit de Europese Unie zonder handelsakkoord. Dat heeft premier Boris Johnson gezegd, nadat brexit-onderhandelaar David Frost gisteren al teleurgesteld was in de Europese houding bij de onderhandelingen.

Als de EU niet ‘fundamenteel’ van houding verandert, zal het Verenigd Koninkrijk zich voorbereiden op een handelsrelatie naar ‘Australisch model’, zei Johnson in een korte persconferentie. Australië en de EU hebben op dit moment

geen akkoord over vrijhandel. Op de vraag of Johnson met deze aankondiging nu definitief wegloopt van verdere onderhandelingen met de EU, antwoordde de premier ontwijkend. Johnson stelde aanvankelijk gisteren als deadline waarop er zicht op een akkoord moest zijn over een nieuwe handelsdeal. Zo niet, dan zou hij de stekker uit de onderhandelingen trekken. De 27 EU-leiders riepen na afloop van hun top de Britse regering op om ‘de noodzakelijke stappen te nemen om een akkoord mogelijk te maken’, omdat anders het no-dealscenario zou uitkomen. Het Verenigde Ko-

ninkrijk verliet de Europese Unie op 31 januari, maar is in de overgangsfase tot de jaarwisseling nog aan de meeste regels van het landenblok gebonden. Als er voor 31 december geen akkoord is over de toekomstige relatie, valt de wederzijdse handel terug op de zeer basale regels van de Wereldhandelsorganisatie (WTO). Voor veel goederen worden dan aan de grens weer importheffingen ingesteld, en douanecontroles zorgen naar verwachting voor files van vrachtwagens aan de grens. De handel tussen Australië en de EU komt in principe ook op die WTO-regels neer. Johnson wil het liefst een

handelsverdrag zoals de EU met Canada heeft gesloten, maar concludeert nu ‘dat dit niet zal werken’. Belangrijke twistpunten blijven de toegang tot Britse wateren voor vissers uit EU-lidstaten en het zogeheten gelijke speelveld. Met dat laatste wordt bedoeld dat Britse bedrijven zich aan Europese regels voor bijvoorbeeld het milieu, concurrentie en werknemersrechten moeten houden, willen ze vrije toegang tot de EU-markt behouden. Dat ligt in Londen gevoelig, omdat het Verenigd Koninkrijk dan nog altijd gebonden is aan EU-regels waar het met de brexit juist vanaf wilde.

Telecomwaakhond VS wil immuniteit socialemediabedrijven aanpakken

WASHINGTON — De Amerikaanse telecom- en mediatoezichthouder FCC wil wetgeving aanpassen die socialemediabedrijven een bepaalde mate van immuniteit garandeert. Voorzitter Ajit Pai maakte dat bekend, na herhaaldelijk aandringen door de Amerikaanse president Donald Trump om de regels voor bedrijven als Twitter aan te passen.

In de Amerikaanse telecomwet staan bepalingen die socialemediabedrijven toestaan berichten op hun platforms naar eigen inzicht te verwijderen, ook als die niet illegaal zijn.

Tegelijkertijd zijn ze niet aansprakelijk voor berichten of video’s die gebruikers plaatsen. Pai kondigde aan deze wetgeving, bekend on-

der de naam Section 230, te willen verduidelijken. Momenteel worden de bepalingen volgens hem te breed geïnterpreteerd. Hoewel de FCC-voorzitter nog niet aangaf wat hij aan de juridische tekst wil veranderen, lijkt hij met de ingreep gehoor te geven aan het verzoek van Trump om de immuniteit van socialemediabedrijven af te zwakken. Het Amerikaanse ministerie van Handel deed dit verzoek, op aangeven van Trump, al in mei. Trump beschuldigt socialemediabedrijven al langer van vooringenomenheid tegen hem.

Of de FCC veel kan veranderen, is nog maar de vraag. Veel internetbedrijven en juridisch experts stellen dat de waakhond niet de bevoegdheid heeft om zich uit te spreken over deze regels voor sociale media.

Liberty Steel wil staaltak Thyssenkrupp inlijven

ESSEN — Het Britse staalconcern Liberty Steel heeft een bod uitgebracht op de verlieslatende staaltak van het Duitse industrieconcern Thyssenkrupp. Hoeveel geld hiermee is gemoeid, is nog niet duidelijk. Liberty van zakenman Sanjeev Gupta wil graag een ‘intensieve dialoog’ aangaan met de Duitsers.

Over de deal gingen al geruchten rond. Beleggers reageerden enthousiast en de koers van het aandeel Thyssenkrupp in Frankfurt ging vanochtend meer dan 15 procent omhoog.

Thyssenkrupp gaat gebukt onder de coronacrisis en de moeizame marktomstandigheden in de staalindustrie door de virusuitbraak. Het concern zag vorig jaar nog een fusie van de Europese staalactiviteiten met die van Tata Steel stuklopen, door bezwaren van de Europese Commissie.

Daarna bleven de Duitsers kijken naar mogelijkheden om alsnog afstand te doen van het onderdeel. De onderneming bereikte eerder dit jaar al een akkoord over de verkoop van zijn liften-divisie aan investeerders, ter waarde van 17 miljard euro.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	16-Oct				16-Oct		
DOW JONES	28.722,80	0.80%	AEX	568.18	1.38%		
S&P 500 INDEX	3.499,97	0.48%	ARCELMITTAL	12.22	3.51%		
NASDAQ	11.736,65	0.19%	AEGON NV	2.43	2.88%		
AMAZON.COM INC	3.355,24	0.50%	KONINKLIJKE AHOL	25.25	2.23%		
APPLE INC	119.56	-0.96%	AKZO NOBEL	91.60	1.69%		
BAIDU INC-SP ADR	131.09	0.81%	ASML HOLDING NV	330.60	0.46%		
BERKSHIRE HATH-B	213.00	0.64%	DSM (KONIN)	146.55	0.79%		
BOEING CO/THE	169.60	3.26%	HAL TRUST	113.80	0.18%		
CITIGROUP INC	43.53	-0.18%	HEINEKEN NV	78.98	1.07%		
COCA-COLA CO	50.18	0.37%	ING GROEP NV	6.33	2.62%		
COSTCO WHOLESALE	381.27	1.25%	KPN (KONIN) NV	2.38	-0.50%		
WALT DISNEY CO	126.66	-0.55%	KONINKLIJKE PHIL	41.51	3.62%		
3D SYSTEMS CORP	6.71	0.60%	RANDSTAD NV	45.64	2.84%		
EBAY INC	56.04	1.16%	ROYAL DUTCH SH-A	10.90	1.81%		
FACEBOOK INCA	266.85	0.05%	TOMTOM NV	6.35	0.16%		
GENERAL ELECTRIC	7.31	6.33%	TOTAL SE	28.46	0.85%		
ALPHABET INC-A	1.568,92	0.86%	UNILEVER NV	52.64	0.73%		
HP INC	19.80	1.20%	W.P. STEWART HOL	650.58	1.02%		
HOME DEPOT INC	288.76	0.42%					
INTEL CORP	54.34	0.91%	SCOTIA FUNDS		15-Oct		
JOHNSON&JOHNSON	148.33	0.77%	MONEY MARKET	13.5974	0.00%		
MICROSOFT CORP	220.28	0.28%	US DOLLAR BOND	3.0092	0.03%		
PROCTER & GAMBLE	145.35	1.06%	GLOBAL EQUITY	3.1326	-0.58%		
ROYAL DUTCH-ADR	25.56	0.75%	US EQUITY	18.1558	-0.17%		
STARBUCKS CORP	88.77	-0.07%	CANADIAN EQUITY	2.7426	-0.09%		
TWITTER INC	45.33	-1.53%	FUNDS		15-Oct		
WALMART INC	144.75	0.15%	BGF CONT EUR FLEX	37.39	-2.17%		
EXCHANGE TRADED FUND			BGF EMKT BOND	19.10	-0.37%		
ALERIAN MLP - AMLP	22.23	-0.11%	BGF FIX INC GBL OP	15.27	-0.26%		
ISH GBL HY BD - GHYG	48.38	0.01%	BGF GBL ALLOCATION	66.75	-1.42%		
ISH IBOXXX HY BD - HYG	84.82	0.11%	BGF USD CORE BOND	18.29	0.00%		
ISH SELECT DIV - DIVY	86.85	0.53%	BGF USD HI YIELD BND	36.21	-0.11%		
ISH MSCI EMKT - EEM	45.55	0.33%	TEMPLETON GBL BND	24.29	-0.04%		
ISH MSCI PAC - EPP	41.89	0.12%	TEMPLETON ASIAN SM	48.66	-0.75%		
ISH RUSSELL - IWV	205.50	0.46%	CURRENCIES		16-Oct		
ISH S&P 500 - SPY	241.19	0.35%	YEN/USD	105.4200	0.03%		
ISH EUROPE - IEV	42.79	1.11%	EUR/USD	1.1717	0.17%		
INVESCO QQQ TRUS	290.48	0.13%	CAN/USD	1.3179	-0.39%		
INVESCO DB COMMO	13.30	-0.45%	GBP/USD	1.2919	-0.02%		
SPDR S&P INT DIV-DWX	33.93	0.00%	COMMODITIES		16-Oct		
SPDR S&P MID 400	366.30	0.37%	OIL WTI	40.84	-0.29%		
SPDR S&P 600 SMA	66.25	0.12%	GOLD	1900.66	-0.16%		
VANGUARD REIT - VNQ	81.21	-0.23%	SILVER	24.23	0.45%		
WSDOMTR JAP H-EQ-DXJ	48.86	-0.08%	WHEAT	618.25	3.60%		
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	— San Nicolaas—		— Mortuaries —	
Brandweer	911	Ambulance	584-5050	Ad Patres	584-2299
Politie O'stad	102	Centro Medico	524-8833	Aurora	588-6699
Politie San Nicolaas	104	BGD San Nicolaas	527-2782	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Politie St.Cruz	105	Serlimar	584-5080	Royal Funeral Home	582-0000
Politie Noord	107				
Telefon pa Hubentud	131	— Botica —		— Stichtingen —	
Tipline Politie	11141	4 Centro Medico	584-5794	Fundacion Anti-Droga Aruba	
Ziekenhuis	527-4000	Aloë	584-4606	(FADA)	583-2999
Dierenarts	585-0400	Central	585-1965	Fundacion Respetami	582-4433
Elmar centraal	523-7100	Dakota	588-7364	Zwanger? Fundacion	
Elmar storing	523-7147	Del Pueblo	582-1253	CIZKA	583-0331
WEB Aruba	525-4600	Eagle	587-9011	Fundacion Diabetico	592-4321
SETAR	582-2116	Kibrahacha	583-4908	Arubano	566-5045
Taxi (TAS)	587-5900	Maria	585-8145	Twelve Step Meeting	
Taxi (ATT&T)	582-2010	Noord	586-4606	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Taxi (PTS)	588-0035	Oduber	582-1780	Fundacion Amor Pa	568-4739
Taxi (Diamond)	587-2300	Paradera	588-6638	Prohimo	564-8849
Kankerbestrijding	582-0412	San Lucas	584-5119	NA Acceptance Group	565-7500
Stichting SAMBA	582-0903	San Nicolaas	584-8186	Fundacion Centro	
		Santa Anna	586-8181	Ecologico Aruba	562-8984
—Oranjestad—		Santa Cruz	585-8028	Bureau Sostenemi Misbruik	
Ambulance	582-1234	Seroe Preto	584-4833	en mishandeling tegen	
BGD Oranjestad	527-2782	Trupiaal	583-8560	minderjarigen	588-1010
Veterinaire Kliniek	582-1720			Fundacion C.V.A. voorkomen	
Animal Shelter	582-1623			en zorg voor stroke	567-7004

Het weer

ZATERDAG 17 OCT 2020			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 28 en 41 km/u.			
Max Temp. 33°	Voelt Als 38°	Wind 28 km/u	Precipitatie 7%
Zonsopgang 06:31	Zonsondergang 18:20	UV index 10 v/d 10	

ZATERDAG			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 22 en 39 km/u.			
Min Temp. 28°	Voelt Als 32°	Wind 22 km/u	Precipitatie 12%
Maansopgang 07:15	Maansondergang 19:22		

Huisartsen

Dienstdoende huisartsen Vrijdag 16 Okt 2020		
Huisarts nachtdienst - Oranjestad	Dienstdoende apotheken	
Huisartsenpost Hospitaal 527-4580	Apotheek nachtdienst San Nicolaas	
	Botica Seroe Preto 640-8443 Ext.401	
Huisarts nachtdienst - San Nicolaas	Apotheek nachtdienst	
Centro Medico	Oranjestad	
San Nicolaas	Botica Kibrahacha 583-4908	
Dr. Every		

Oplossing sudoku 16 oktober

3	4	9	5	8	6	1	2	7
2	5	6	4	1	7	9	8	3
1	7	8	3	9	2	4	5	6
6	1	5	2	4	9	7	3	8
8	9	7	1	5	3	2	6	4
4	3	2	6	7	8	5	1	9
9	2	4	8	6	1	3	7	5
7	8	1	9	3	5	6	4	2
5	6	3	7	2	4	8	9	1

BVN			
14:40	BinnensteBuiten	03:45	Sesamstraat 10 voor...
15:05	Tijd voor MAX	04:00	Het Klokhuis
15:45	Sesamstraat 10 voor...	04:15	De wereld van Zappelin
16:00	Het Klokhuis	04:30	Blokken
16:15	De wereld van Zappelin	04:55	Thuis
16:30	Blokken	05:20	EenVandaag
16:55	Thuis	05:35	NOS Gesprek
17:20	EenVandaag		minister-president
17:35	NOS Gesprek	05:50	Dagelijkse Kost
	minister-president	06:05	VRT Journaal
17:50	Dagelijkse Kost	06:45	De Vooravond
18:05	VRT Journaal	07:35	NOS Journaal
18:45	De Vooravond	08:00	Weerbericht Europa/ Afrika
19:35	NOS Journaal		
20:00	Weerbericht Europa/ Afrika	08:05	Commando's
		08:50	De TV show
20:05	Commando's	09:40	Op1
20:50	De TV show	10:35	Nieuwsuur
21:40	Op1	11:20	Weerbericht Amerika/ Caribiën
22:35	Nieuwsuur		
23:20	Weerbericht Amerika/ Caribiën	11:25	Niks te melden
		11:45	Iedereen beroemd
23:25	Niks te melden	12:00	VRT Journaal
23:45	Iedereen beroemd	12:30	Vroege Vogels
		13:10	BinnensteBuiten
		13:35	Typisch Betuwe
zaterdag 17 oktober		14:00	Broodje Gezond
00:00	VRT Journaal	14:25	Tijd voor MAX
00:30	Vive le Vélo-leve de Ronde	15:10	Sesamstraat
		15:25	Het Klokhuis
01:30	Waar doen ze het van?	15:40	Kaal of Kammen
02:20	NOS Journaal	16:10	Betreden Op Eigen Risico
02:40	BinnensteBuiten		
03:05	Tijd voor MAX		

COLOFON

Uitgeverij: Amigoe Aruba N.V. Amigoe op School Topixs Aruba Production Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Topixs Aruba Production Raisa Montilla topixaruba@amigoe.com
Directie: Michael Voges mvoges@amigoe.com Grecia Willems gwillems@amigoe.com	Administratie Amigoe Krant: Rushilene Lejuez adminaruba@amigoe.com
Redactie: Melissa Stamper (eind redacteur) Nadine Salas Ariën Rasmijn Bobby Spier Carina Weaver Jan Jager arubaredactie@amigoe.com	Administratie Abonnement: Zulaika Kelly abonementaruba@amigoe.com
Advertentie verkoop Amigoe Krant: Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com	Distributie en klachten over bezorging: Zulma Kock abonementaruba@amigoe.com
Amigoe op School: Rushilene Lejuez Lizayra Polak aosaruba@amigoe.com	Printer: Caribbean Speed Printers NV Aruba
	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm
	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190

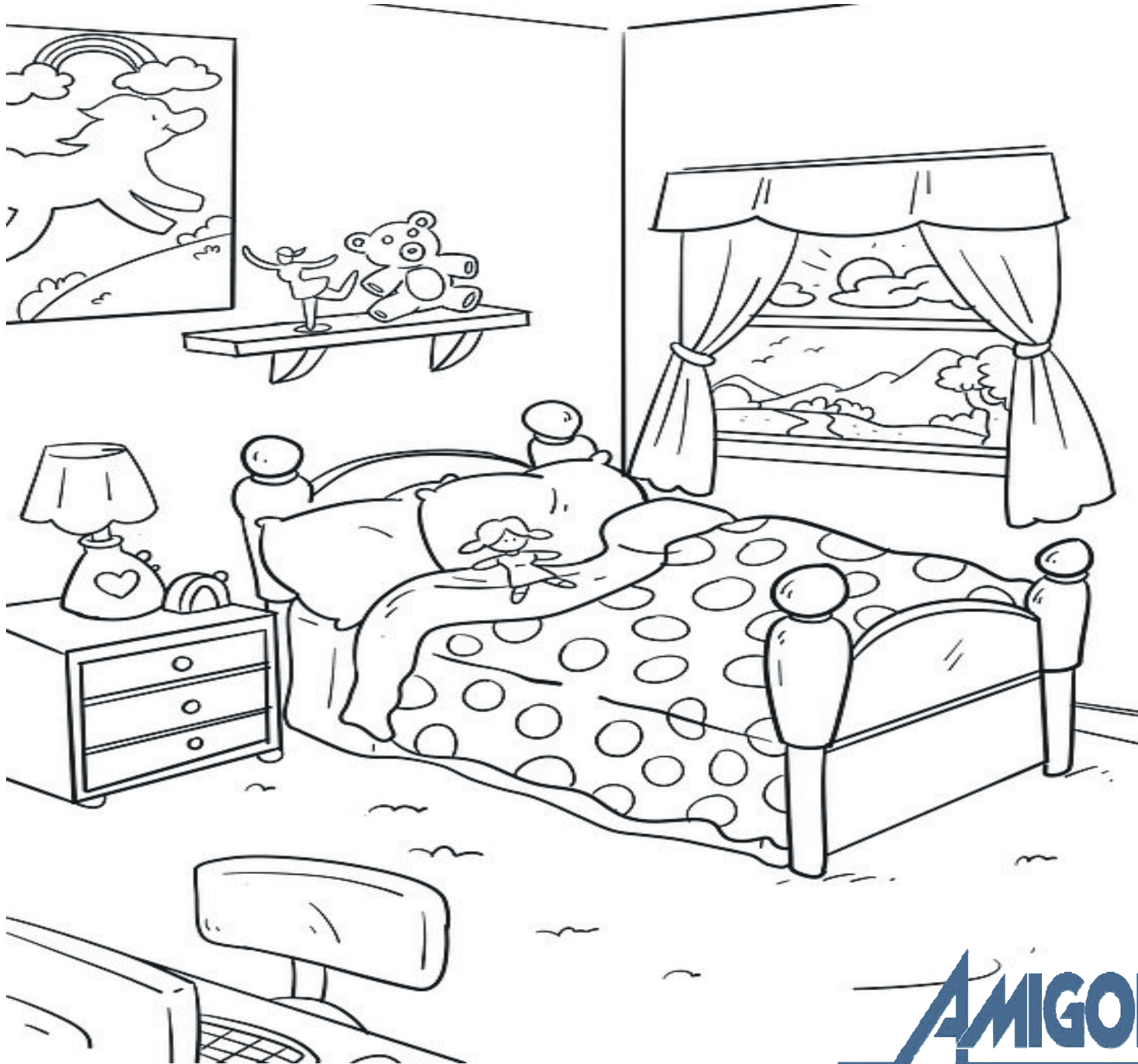
Amigoe Aruba kleurwedstrijd 2020!

Naam: Voornaam: Leeftijd:
E-mail: Telf:..... School: Klas:.....

Onze jonge lezers kunnen deze tekening zo mooi mogelijk inkleuren en uiterlijk 3 november 2020 op het kantoor van AMIGOE ARUBA tussen 8.00 en 14.00 uur aan de Bilderdijkstraat 16 inleveren. Alle deelnemers zullen een cadeautje ontvangen. Hoe meer ingekleurde plaatjes ingeleverd worden, hoe groter de kans om een grote prijs te winnen.

Laat een volwassene elke dag de Amigoe krant kopen of abonneer nu om elke dag de kleurplaatjes te zien.

Op 6 november 2020 worden alle deelnemers uitgenodigd hun prijs op kantoor van Amigoe Aruba om 13:00 uur op te halen.

NAVO-topman bij ‘nucleaire oefening’ op vliegbasis Volkel

DEN HAAG — NAVO-topman Jens Stoltenberg is op vliegbasis Volkel bij een nucleaire oefening’ aanwezig geweest. Dat meldt de NAVO. Daarmee lijkt het bondgenootschap een publiek geheim indirect te bevestigen.

Al jaren wordt er gezegd dat er kernwapens opgeslagen liggen op de vliegbasis. Nederland heeft al decennia een nucleaire taak van de NAVO. Maar het kabinet wil de aanwezigheid nooit bevestigen in verband met NAVO-afspraken.

In de Tweede Kamer wordt al lang aangedrongen op meer openheid op dit vlak. Het kabinet zet zich ook in voor meer transparantie, maar wil geen bevestiging geven van de aanwezigheid van atoomwapens.

“Het is voor het eerst dat de NAVO de aard van de oefening bekendmaakt. Dit past ook in het streven van

Nederland om meer transparant te zijn”, aldus het ministerie van Defensie.

Voormalige regeringsleiders hebben wel gezegd dat de atoomwapens er liggen. In 2013 bevestigden de oud-premiers Ruud Lubbers en Dries van Agt het bestaan van de wapens op de Brabantse vliegbasis. Er zouden tussen de tien en twintig atoombommen van het type B61 liggen.

“Deze oefening is een belangrijke test voor de nucleaire afschrikking van de alliantie”, zei Stoltenberg. Het ging volgens hem om een routine-oefening. “Het doel van de nucleaire afschrikking van

Foto: Shutterstock

NAVO-topman Jens Stoltenberg

de NAVO is niet om een conflict te provoceren, maar om vrede te bewaren, agressie af te schrikken en onderdrukking te voorkomen.”

De NAVO-baas sprak onder meer met vliegers en werd

door de commandant van de vliegbasis bijgepraat over de nucleaire oefening, waaraan vijftig vliegtuigen uit verschillende landen meededen. Hij voerde er ook overleg met minister Ank Bijleveld van Defensie.

Twitter past beleid aan na rel over partijdigheid voor Biden

SAN FRANCISCO/NEW YORK — Twitter heeft zijn beleid over het blokkeren van mogelijk gehackte informatie versoepeld, na een storm van kritiek over vermeende partijdigheid in de aanloop naar de Amerikaanse verkiezingen. Onlangs blokkeerde Twitter een voor presidentskandidaat Joe Biden schadelijk bericht over zaken van zijn zoon in Oekraïne, waar Biden destijds als vicepresident bij betrokken zou zijn geweest.

Het bedrijf wil nu voorzichtiger zijn met dergelijke blokkades op basis van vermoedens van gehackte informatie. Vijaya Gadde, hoofd ju-

ridische zaken en veiligheid van de onderneming, zei dat Twitter ‘niet langer gehackte inhoud zal verwijderen, tenzij die rechtstreeks wordt gedeeld door de hackers zelf of medeplichtigen’. Twitter zal wel berichten classificeren ‘om context te bieden in plaats van te blokkeren, aldus Gadde. Alle andere richtlijnen van het bedrijf blijven onverminderd van kracht, beklemtoonde ze.

De baas bij Twitter, Jack Dorsey, betitelt het blokkeren van het bericht van een van de oudste kranten van het land, *The New York Post*, zelfs als ‘onacceptabel’. Hij twitterde dat ‘onze communicatie over de acties rond een artikel van The

New York Post niet geweldig was’. Het blokkeren van de link zonder enige uitleg was volgens hem ‘ronduit onaanvaardbaar’. Republikeinse senatoren willen dat Dorsey 23 oktober in de Senaat verantwoording aflegt. Zes jaar geleden kreeg Bidens zoon Hunter (50) een toppositie bij aardgasonderneming Burisma in Oekraïne. Zijn vader was destijds als vicepresident belast met het Oekraïnebeleid van de regering van president Obama. Joe Biden heeft altijd gezegd dat hij niets te maken heeft gehad met de zaken van zijn zoon in het land, maar in e-mails die *The New York Times* opvoert, zou hij er wel bij betrokken zijn geweest.

Franse ex-president Sarkozy aangeklaagd voor samenzwering

PARIJS — De Franse justitie verdenkt oud-president Nicolas Sarkozy van een samenzwering in verband met het gebruik van Libische fondsen voor zijn verkiezingscampagne in 2007. De aanklacht komt bovenop eerdere beschuldigingen van passieve corruptie, het profiteren van verduisterd publiek geld en illegale campagnefinanciering.

De openbare aanklagers stellen nu dat hij en zijn bondgenoten hebben samengezworen om miljoenen te krijgen van het regime van de toenmalige Libische dictator Moammar Kaddafi om zijn campagne te bekosten.

tigen. De centrumrechtse Sarkozy was president van 2007 tot 2012.

De 65-jarige politicus zegt op Twitter onschuldig te zijn. Hij is ‘zeer verbaasd’ over de nieuwe aanklacht,

die hij ziet als een ‘nieuwe stap in een lange lijst van onrechtvaardigheden’ in het onderzoek naar campagnefinanciering. Volgens hem is er geen enkel bewijs.

Hij staat verder onder meer terecht omdat hij in 2014 via zijn advocaat vertrouwelijke informatie bij een rechter zou hebben opgevraagd over zaken waar hij bij betrokken was, in ruil voor een hoge functie in Monaco.

Turkije doet 1e test met Russisch wapensysteem

ISTANBUL — Turkije heeft een eerste test gedaan met het Russische anti-raketsysteem S-400. Lokale media meldden dat een raket werd afgeschoten vanuit de stad Sinop aan de Zwarte Zee in het noorden van Turkije.

Het bericht is nog niet door de Turkse autoriteiten bevestigd. Volgens lokale media staat er de komende tien dagen een serie tests met het systeem op het programma. Turkije heeft de VS en andere bondgenoten binnen de NAVO getart met de aankoop van het Russische raketsysteem. Washington zette Turkije uit het programma van de nieuwe straaljager F-35 en dreigt met sancties.

Grote meerderheid in parlement Israël voor deal met VAE

JERUZALEM — Het Israëlische parlement heeft ingestemd met de deal tussen Israël en de Verenigde Arabische Emiraten (VAE). De landen hebben afgesproken dat ze een normale diplomatieke relatie gaan onderhouden.

Het akkoord kreeg veel steun in het parlement van Israël, de Knesset. Israëlische media berichten dat tachtig parlementariërs voor stemden en slechts dertien tegen. Dat waren parlementariërs van de overwegend Arabisch-Israëlische of Palestijnse Gezamenlijke Lijst. Aan de stemming ging een debat van negen uur vooraf. Er kwamen meer dan honderd politici aan het woord, onder wie premier Benjamin Netanyahu en oppositieleider Yair Lapid. “Het is een goede overeenkomst en een echte prestatie”, erken-

de Lapid, die verder weinig positiefs te zeggen had over de conservatieve regering.

Niet alle tegenstanders van de regering zijn enthousiast over het akkoord. De parlementariërs van de Gezamenlijke Lijst zeggen ook voor vrede te zijn, maar vinden dat de Palestijnen niet zijn geholpen met de afspraken. “Een overeenkomst die tot gevolg heeft dat de bezetting wordt voortgezet, is geen vredesakkoord”, zei een van die oppositieleden deze week.

Israël heeft formeel geen banden met veel Arabische landen. Die hebben in het verleden geëist dat Israël een deal sluit over de oprichting van een Palestijnse staat en troepen terugtrekt uit gebieden die in 1967 zijn veroverd. Israël heeft wel betrekkingen met de VAE, Bahrein, Jordanië en Egypte.

Kinderen van Oeigoeren zijn gescheiden van ouders

PEKING — Duizenden kinderen van Oeigoeren in China moeten hun ouders missen omdat die zijn afgevoerd naar interneringskampen, blijkt uit een analyse van officiële regeringsdocumenten. The Economist publiceert vrijdag een onderzoek naar het lot van kinderen van Oeigoeren, een islamitische etnische minderheid die met harde hand wordt onderdrukt door het communistische regime in Peking.

De Duitse antropoloog Adrian Zenz analyseerde de overheidsdocumenten uit de westelijke regio Xinjiang. Daar staan interneringskampen waar de Oeigoerse bevolking heropvoedingsprogramma's moet volgen. Vermoedelijk zitten er meer

dan een miljoen Oeigoeren gevangen.

Nu blijkt dat in de provincie Yarkand, in de regio Xinjiang, in 2018 bijna 10.000 kinderen woonden van wie een ouder in een kamp zat. Bijna duizend kinderen moesten beide ouders missen. Als de cijfers van Yarkand worden doorgetrokken naar de gehele regio, betekent dit dat er van 250.000 kinderen onder de vijftien jaar een of twee ouders in een kamp zitten.

Volgens het onderzoek zitten in de regio Xinjiang meer dan 880.000 kinderen in weeshuizen of internaten. Om al de achtergebleven kinderen op te vangen, verbouwt de Chinese regering basisscholen en zelfs kinderopvanglocaties in snel-

tempo om tot vaak streng beveiligde internaten. Het scheiden van families en het wonen in zo'n internaat heeft volgens het onderzoek een grote impact op het welzijn van de kinderen.

The Economist noemt de vervolging van de Oeigoeren een misdaad tegen de menselijkheid. De Chinese minister van Buitenlandse Zaken zei vandaag dat dit verwijt onjuist is. In het verleden ontkende Peking het bestaan van de kampen, terwijl het ze later de kampen omschreef als onderdeel van opleidings- en heropvoedingsprogramma's met als doel armoede en terrorisme in de regio tegen te gaan. Vorig jaar beweerde een functionaris dat de meeste gevangenen waren vrijgelaten.

Confrontatie witte boeren en zwarte demonstranten in Zuid-Afrika

SENEKAL — In het Zuid-Afrikaanse dorp Senekal zijn spanningen tussen witte boeren en zwarte demonstranten vandaag hoog opgelopen. Voorafgaand aan een rechtszaak over de moord op een boer, protesteerden rivaliserende groepen voor de rechtbank en zochten zij de confrontatie op. Het dorpje is daardoor het strijdtoneel geworden van het generaties lange conflict over discriminatie.

De katalysator van de onrust is de moord op de 21-jarige witte boer Brendin Horner. Begin oktober werd hij dood gevonden op een boerderij in de provincie Vrijstaat. Vermoedelijk is hij gedood toen hij veedieven betrapte. Twee zwarte mannen werden opgepakt op verdenking van de moord. Toen de verdachten vorige week voor het eerst voor de rechtbank verschenen, bestormden witte boeren het gebouw en moest de politie optreden. De boeren beschuldigen de regering ervan dat zij niet goed beschermd worden tegen geweldsmisdrijven. Ditmaal kwamen de

boeren weer naar de rechtbank. De links-radicaler politieke partij de Economische Vrijheidsstrijders (EFF), die zegt op te komen voor arme zwarte Zuid-Afrikanen, riep haar achterban op om ook naar de rechtbank te komen. Aan deze tegenmars deden duizenden demonstranten mee. EFF vindt dat witte Zuid-Afrikanen verantwoordelijk zijn voor de economische ongelijkheid. Ze wijzen erop dat ongeveer 70 procent van de particuliere landbouwgrond in handen is van witte Zuid-Afrikanen, terwijl die minder dan 10 procent van de bevolking uitmaken.

President Cyril Ramaphosa riep op om van dit incident geen rassensconflict te maken. Zuid-Afrika kende tot 1990 een systeem van rassenscheiding, apartheid. De lokale bevolking in Vrijstaat vreest volgens News24 voor een oorlog tussen burgers op straat. Hoewel de politie de twee groepen uit elkaar probeerde te houden met onder andere prikkeldraad, zochten de demonstranten de confrontatie op. Er werd met stenen gegooid en wegen werden geblokkeerd.

WHO: remdesivir niet effectief bij coronabehandeling

Foto: Shutterstock

GENÈVE — Het antivirale middel remdesivir heeft volgens de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) weinig effect op patiënten met het coronavirus. Dat zou blijken uit een internationale studie. De producent van het middel trekt die onderzoeksresultaten in twijfel.

Remdesivir wordt momenteel ook in Nederland gebruikt. Ook de Amerikaanse president Donald Trump

kreeg het middel toegediend, nadat hij besmet was geraakt met het virus. De WHO meldt echter dat het

middel ‘weinig tot geen effect heeft’ op coronapatiënten in ziekenhuizen. Dat zou onder meer blijken uit sterftecijfers en de periode die patiënten in het ziekenhuis doorbrengen.

De farmaceut Gilead Sciences is niet te spreken over het onderzoek waar de WHO

zich op baseert. Uit andere studies komt naar voren dat het gebruik van remdesivir bij de behandeling van coronapatiënten wel meerwaarde heeft, laat het bedrijf weten aan *Reuters*. Toen concludeerden onderzoekers dat coronapatiënten sneller herstellen door de virusremmer.

'Red Light' wint 2 prijzen in Cannes

De Nederlandse televisieserie 'Red Light' heeft woensdag twee prijzen in de wacht gesleept in Cannes. Tijdens het internationale televisiefestival Canneseries heeft de Nederlandstalige serie de Special Performance Award gewonnen voor het acteerwerk van hoofdrolspelers Carice van Houten, Halina Reijn, Maaïke Neuville en Geert Van Rangelberg, en de Prijs van de Studentenjury.

'Red Light', dat geregisseerd is door Wouter Bouvijn en Anke Blondé, is de eerste

Nederlandstalige televisieserie waarin Carice van Houten en Halina Reijn samen te zien zijn. Zij zijn ook creative producers van de serie, die verder geproduceerd is door Hollands Licht en Eyeworks België. Het verhaal gaat over drie vrouwen van wie het leven met elkaar verstrengeld raakt na een mysterieuze verdwijning. Ze komen terecht in de gevaarlijke en intrigerende wereld van mensensmokkel, prostitutie en uitbuiting in Antwerpen en Amsterdam.

Koning Filip: Warme kennismaking met halfzus

Foto: rt.kijkpicta.org

De Belgische koning Filip heeft voor het eerst zijn halfzus Delphine ontmoet. De koning en de buitenechtelijke dochter van koning Albert hadden een 'warm' gesprek, laten ze weten. En daar zal het volgens hen niet bij blijven. De 'uitgebreide en bijzondere' kennismaking vond vandaag plaats op het paleis in Laken. De zestigjarige koning en Delphine (52), die na jaren van tegenwerking door Albert

vorige maand bij de rechter gedaan kreeg dat ze zich prinses van België mag noemen, spraken elkaar 'over onze eigen levens en onze gemeenschappelijke interesses. Deze band zal zich verder in familieverband ontwikkelen', schrijven ze in een gezamenlijke verklaring die door het paleis naar buiten is gebracht. Sinds de rechter Delphine de achternaam van de koninklijke familie en de prinsesstitel gaf, keek België met belangstelling uit naar hoe de koninklijke familie met de nieuweling zou omgaan. Albert heeft haar altijd doodgegaan. Hij erkende pas begin dit jaar, na een jarenlange juridische strijd en een door de rechtbank afgedwongen DNA-test, dat hij Delphine heeft verwekt. Delphine's moeder is de voormalige maitresse van Albert toen hij nog prins was, barones Sybille de Selys Longchamps.

Italiaanse oppositieleider protesteert met Trump-mondkapje op

Foto: Shutterstock

De Italiaanse rechtse oppositieleider Matteo Salvini maakte vandaag een vertoning van zijn steun voor de herverkiezing van de Amerikaanse president Donald Trump.

De 47-jarige politicus verscheen met een 'Trump 2020'-mondkapje op een antibelastingprotest dat zijn Liga-partij organiseerde bij het hoofdkantoor van de Italiaanse belastingdienst.

Salvini is al lang een bewonderaar van Trump. De twee mannen delen stevige opvattingen over migratie en beiden zijn sterk afhankelijk van sociale media om hun achterban te bereiken. Ze waren ook beiden terughoudend in het gebruik van mondkapjes. In de afgelopen dagen, toen het aantal Italiaanse coronavirus-gevallen weer piekte, was Salvini meer bereid om er een te dragen.

Archeologische vondsten in Zwitserse gletsjers

Nog nooit viel er zo weinig sneeuw op de grootste Zwitserse gletsjers in de Alpen als dit jaar. Uit een Zwitsers onderzoek blijkt dat de gletsjers

ook in 2020 op een alarmerend snel tempo smelten, maar dat biedt wel een bijzondere kans voor archeologen om nieuwe schatten te ontdekken.

Foto: Shutterstock

Mensen

Kunstkenner kijkt anders dan kunstrijker

Foto: Shutterstock

Kunstkenner kijken anders naar een schilderij dan mensen die verder van kunst af staan. Dat concludeert museum Mauritshuis uit de resultaten van een onderzoek waarbij de ogen van kijkers naar Vermeers Gezicht op Delft werden gevolgd. Ze kregen een speciale bril op.

De mensen die niet als kunstkenner worden omschreven, keken vaker en langer naar elementen als de lucht, het water van de Kolk en de kade van de stad, als het ware 'gespreid' over het schilderij, aldus een woordvoerder van het museum. De kunstkenner focusten juist meer en

langer op de details van de bebouwing op het doek. De bebouwing in het midden van het stadsgezicht trok bij beide groepen wel de meeste aandacht.

Tijdens het zogenoemde *eye-tracking* onderzoek, in samenwerking met Motivation en Alpha.one***, keken veertig deelnemers (kunstkenner en niet-kunstkenner) in de leeftijd van 18 tot en met 80 jaar) tien minuten met de speciale bril naar Gezicht op Delft. De bril registreerde onder andere de kijkrichting, tijdsduur en details waarnaar de deelnemers keken.

Ook YouTube doet QAnon in de ban

In navolging van Facebook doet ook YouTube de omstreken beweging QAnon in de ban. De videodienst van Google wil geen vehikel zijn voor schadelijke samenzwerings-theorieën, met name als die worden gebruikt om geweld tegen individuen of groepen te rechtvaardigen. Het Amerikaanse bedrijf kondigde de verdere aanscherping van het beleid aan in een blog. De handhaving treedt per direct in werking en wordt de komende weken verder opgevoerd. Aanhangers van QAnon denken dat leden van de Amerikaanse elite betrokken zijn bij een complot tegen president Donald Trump. Ze baseren zich op berichten van een zekere 'Q', een anonieme gebruiker van een internetforum.

YouTube heeft de afgelopen twee jaar al tienduizenden QAnon-video's en honderden aan de beweging verwante kanalen offline gehaald. Het bedrijf noemt ook 'Pizzagate' als een schadelijke samenzwerings-theorie. De bedenkers van die theorie beweerden zonder enig bewijs dat vanuit een pizzeria in Washington seks-slaven werden verhandeld, waarbij toenmalig presidentskandidate Hillary Clinton betrokken zou zijn. Een gewapende man loste schoten in de pizzeria nadat hij het nepnieuws erover online had gelezen. Er vielen overigens geen gewonden.

Ook Twitter treedt sinds kort harder op tegen haatdragende berichten.

Hebt u iets leuks voor de mensen-pagina?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden?

Wij plaatsen het graag op de mensen-pagina.

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar: o.v.v. "mensen".

Racisme-disclaimer op Disney+ films

De klassieke Disney-films 'Peter Pan', 'The Aristocats' en 'Dumbo' zijn door de streamingdienst Disney+ voorzien van een mededeling vooraf waarin kijkers worden gewaarschuwd dat in de films achterhaalde stereotyperingen van mensen met een niet-witte huidskleur voorkomen. De beslissing van Disney is de recentste in een afrekening met racisme in Hollywood, nadat het racisme-debat in de Verenigde Staten en daarbuiten is aangewakkerd na meerdere gevallen van dodelijk politiegeweld tegen zwarte Amerikanen.

"Dit programma bevat negatieve uitbeeldingen en/of verkeerde behandeling van mensen of culturen", is te lezen in de mededeling die voor het afspelen van de films in beeld komt. "Deze stereotypes waren toen fout en zijn nog steeds fout. In plaats van deze inhoud te verwijderen, willen wij de schadelijke gevolgen erken-

Britse koningin brengt 1e bezoek sinds corona

De Britse koningin Elizabeth heeft haar eerste officiële bezoek gebracht sinds de coronalockdown in maart. Ze ging gisteren langs bij het militair onderzoekscentrum Porton Down, dat in 2018 betrokken was bij het onderzoek naar het zenuwgas novitsjok. Tot dusver voerde de 94-jarige koningin vanwege de coronamaatregelen al haar officiële werkzaamheden uit vanachter de computer en telefoon. Haar kleinzoon prins William vergezelde haar bij haar eerste officiële bezoek buiten het paleis aan Porton Down, gelegen in het zuidwesten van Engeland. De koningin en William droegen geen mondkapjes. Tijdens het bezoek aan Porton Down maakten de koningin en prins kennis met het personeel en militairen die betrokken

Foto: Shutterstock

waren bij het novitsjok-onderzoek en met wetenschappers die betrokken zijn bij de strijd tegen de coronapandemie. Koningin Elizabeth opende een nieuw onderzoekscentrum en kreeg daar een demonstratie van forensisch onderzoek naar explosieven.

Trump: Jezus Christus is beroemder dan ik ben

President Donald Trump beschouwt niet zichzelf maar Jezus Christus als de beroemdste persoon ter wereld. En die is zelfs een heel stuk beroemder, zei de president op een campagnebijeenkomst gisteren in Greenville in North Carolina. "Laatst zei iemand tegen me dat je met afstand de beroemdste persoon ter wereld bent", vertelde Trump zijn gehoor. "Ik zei nee, dat ben ik niet." Op de vervolgvraag wie

dat dan wel is zei de president: Jezus Christus. "Ik neem geen risico", voegde hij eraan toe. Trump beantwoordde later die dag vragen van kijkers in Miami. Zijn democratische tegenstrever Joe Biden deed dat tegelijkertijd in Philadelphia. De twee rivalen zouden eigenlijk met elkaar in debat gaan, maar dat werd geschrapt nadat de organisatie had aangekondigd dat het online zou plaatsvinden. Trump weigerde daaraan mee te doen.

Foto: Shutterstock

nen, ervan leren, en een gesprek op gang brengen om samen een meer inclusieve toekomst te creëren", wordt daaraan toegevoegd.

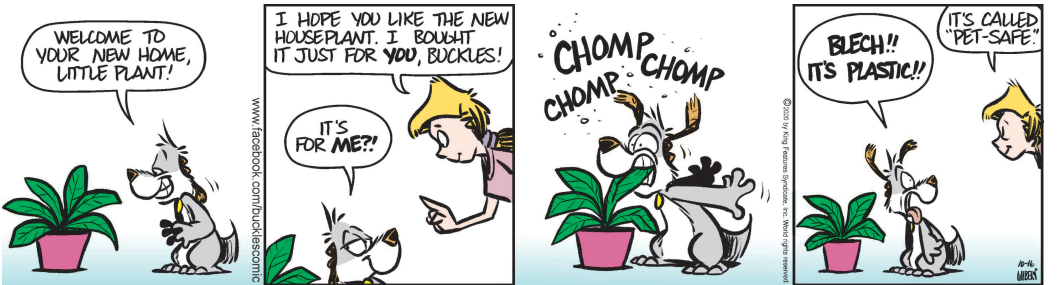
Disney meldt dat de mededeling het gevolg is van een evaluatie van het filmportfolio. Het bedrijf wijst erop dat in 'Peter Pan' (1953) wordt verwezen naar 'roodhuiden' en dat de dans van Peter Pan en andere personages in hoofdtooiën 'een vorm van spot en toe-eigening van de inheemse

cultuur en beeldcultuur' behelst.

Met betrekking tot 'The Aristocats' (1970), wijst Disney erop dat een van de katten in de film 'zingt in Engels met een slecht accent, ingesproken door een witte acteur, en piano speelt met eetstokjes'. Andere films uit de jaren vijftig, zestig en zeventig die een waarschuwing hebben gekregen, zijn 'Lady and the Tramp' en 'The Jungle Book'.

Buckles

By David Gilbert

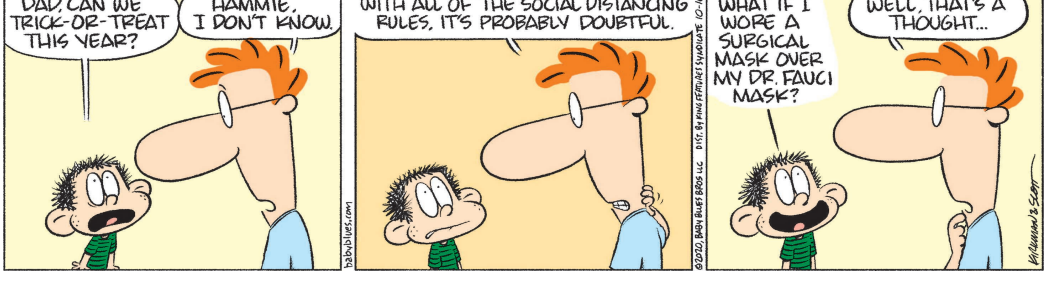
Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Minister Van Ark: geen uitzondering voor andere sporten

DEN HAAG — Er blijft de komende weken alleen een uitzondering voor het betaald voetbal in de ere- en eerste divisie en het Eredivisievoetbal voor vrouwen. Dat liet de Nederlandse minister Tamara van Ark (Sport) na de ministerraad weten.

Het kabinet verklaarde dinsdag bij de aankondiging van de gedeeltelijke lockdown dat het betaalde voetbal op de hoogste niveaus door mag gaan. Later kwam daar na kritiek uit onder meer de Kamer ook nog het vrouwenvoetbal bij.

Maar andere topsporters willen ook dat hun sport door mag gaan. Sportkoepel NOC*NSF kondigde vrijdag aan bij het kabinet te gaan pleiten om de topcompetities onder strenge voorwaarden van de

coronaprotocolen toch door te laten gaan.

“We hebben een grens getrokken”, aldus Van Ark. “Ik kan de groepen nu niet nog verder oprekken.” Volgens haar kunnen er geen verdere uitzonderingen worden gemaakt want “we moeten het aantal contacten en bewegingen beperkt houden”.

De minister snapt dat haar beslissing “zwaar valt bij andere sporters”. Ze neemt het besluit met “pijn in het hart”.

Ze wil wel met NOC*NSF in gesprek gaan over hoe met dit soort kwesties in de toekomst moet worden omgegaan. Ook wil Van Ark alvast het gesprek aangaan om te kijken hoe het verder moet met de sport als de regering de coronamaatregelen gaat afschalen.

PSV-coach Schmidt hoopt Götze tegen Zwolle al mee te kunnen nemen

ZWOLLE — Mario Götze maakt mogelijk zondag al deel uit van de selectie van PSV voor de uitwedstrijd tegen PEC Zwolle. Dat zei trainer Roger Schmidt vandaag in zijn vooruitblik op het duel.

Götze, die op de laatste transferdag door PSV werd vastgelegd, maakt op de Duitse coach een goede indruk. “Mario oogt fit. Ook toen hij geen club had, heeft hij individueel hard getraind. De interlandperiode was voor nieuwkomers fijn, ze konden zo rustig integreren. Mario is nog niet 100 procent fit, dat is logisch. Hij mist nog wedstrijdritme.”

Schmidt was blij en ook wel een beetje verrast dat PSV er in slaagde de 28-jarige Götze, die in 2014 het winnende doelpunt in de WK-finale maakte, naar Eindhoven te halen. “Een aantal weken geleden zocht ik voor het eerst contact met hem. We hebben geduld gehad en aan het einde van de transfermarkt toegeslagen. Soms gaat het om timing in de wereld van het voet-

bal. Zeker als het gaat om transfers.”

De komst van Götze leidde ook binnen de spelersgroep volgens Schmidt tot vreugde. “Ik voelde veel positieve reacties. Spelers wisten ook dat we een bredere selectie nodig hadden voor dit drukke seizoen”. PSV versterkte zich kort voor het sluiten van de transfermarkt ook met middenvelders Ibrahim Sangaré, Marco van Ginkel en Adrian Fein. Schmidt: “Het voelt een beetje als een nieuwe start.”

Tegen Zwolle zijn alleen de wat langer uitgeschakelde Erick Gutiérrez, Maximiliano Romero, Armando Obispo en Van Ginkel niet inzetbaar. Aanvaller Eran Zahavi kwam na de interlandperiode een beetje ziekjes terug en sluit zaterdag weer aan bij de groepstrai-

ning. Verdediger Jordan Teze is hersteld van het coronavirus. Schmidt zegt het vertrouwen in Mohamed Ihattaren ook terug te hebben. “Gisteren maakte hij op het partijspel in de training het winnende doelpunt. Zijn mindset is goed. De eerste weken waren niet zo makkelijk voor hem, ook hoe hij presteerde. Hij was teleurgesteld, maar denkt nu wel anders over de situatie.”

Japan zet volgende stap: 80 procent van stadion gevuld

TOKIO — Japan werkt toe naar vollere stadions bij sportwedstrijden. Later deze maand worden bij wijze van test drie honkbalduels gespeeld waarbij 80 procent van alle plaatsen zijn bezet. Tot nu toe is het, vanwege het coronavirus, nog zo dat niet meer dan 50 procent van het stadion bezet mag zijn.

Japan zegt toe te zijn aan de volgende stap omdat nu de meeste wedstrijden zonder problemen door kunnen gaan. Mochten de drie test-

wedstrijden in het Yokohama Stadium een succes worden, dan kunnen ook alle andere professionele stadions de capaciteit verder vergroten.

Mensen die sportwedstrijden in Japan bezoeken, dragen een mondkapje, moeten bij binnenkomst hun temperatuur laten meten en daarna desinfectiemiddel gebruiken. Ook is het verplicht je contactgegevens achter te laten. Er wordt niet gezongen of heel hard geschreeuwd en de bierverkopers, die nor-

maal gesproken over de tribunes lopen, zijn voorlopig verdwenen.

Het project is ook belangrijk voor de organisatoren van de Olympische Spelen van komende zomer. “Het is bemoedigend om te zien dat sport elke dag een glimlach op de gezichten van mensen tovert”, aldus een woord-

voerder van de organisatie tegen persbureau *Reuters*. “We zien dit als een waardevolle kans om expertise op te doen over Covid-19 tegenmaatregelen en wisselen informatie uit met betrokken partijen.”

Er zijn al meer dan zeven miljoen tickets verkocht voor de Spelen.

Het park van Wimbledon van bovenaf.

Foto: Shutterstock

Ook voor Wimbledon is spelen zonder publiek inmiddels een optie

LONDEN — Wimbledon nog een jaar niet door laten gaan, is geen optie. De organisatoren van het traditionele Londense grandslamtoernooi zeiden vandaag voor de editie van 2021 alle opties open te houden, dus ook het tennissen zonder publiek.

Vanwege de uitbraak van het coronavirus werden veel sportwedstrijden afgelast, of in ieder geval zo lang mogelijk uitgesteld. Wimbledon was een van de weinige grote evenemen-

ten waar direct een streep doorging. Geen publiek, dan ook geen toernooi, was de gedachte.

Nu onduidelijk is hoe lang het virus de sport nog in

de weg zit, wordt inmiddels ook in Londen met meerdere scenario's rekening gehouden. “Onze belangrijkste prioriteit blijft de gezondheid en veiligheid van al onze belanghebbenden, in het bijzonder onze gasten, ons personeel en natuurlijk de tennissers”, aldus de All England Club (AELTC).

Niet doorging
Wimbledon was dit jaar het enige grandslamtoernooi dat niet doorging. De Australian Open had nog geen last van het coronavirus, Roland Garros werd verplaatst naar het najaar en ook de US Open ging door. Wimbledon staat gepland voor 28 juni tot en met 11 juli.

Motorcoureur Rossi mist GP Aragón door coronabesmetting

Foto: Shutterstock

Valentino Rossi

ALCAÑIZ — Motorcoureur Valentino Rossi heeft positief getest op het coronavirus. De Italiaan van Yamaha heeft zich moeten afmelden voor de Grote Prijs van Aragón die komend weekeinde in die Spaanse regio wordt verreden. De 41-jarige Rossi betwijfelt ook of hij de week erna kan deelnemen aan de Teruel Grand Prix, die op hetzelfde circuit wordt verreden.

Negenvoudig wereldkampioen Rossi nam afgelopen weekeinde nog deel aan de GP van Frankrijk op het circuit van Le Mans.

“Helaas voelde ik me vanochtend niet goed. Mijn bot-

ten deden zeer en ik had lichte koorts. Ik heb meteen de dokter gebeld die me twee keer heeft getest”, verklaarde Rossi. “De eerste snelle PCR-test gaf een negatief resultaat, net als dinsdag. Maar de tweede test van-

daag was positief. Ik ben zeer teleurgesteld dat ik de race in Aragón moet missen.”

Rossi, aan zijn laatste jaar bezig voor het fabrieksteam van Yamaha, had een moeilijke seizoen met onder meer drie opeenvolgende crashes waardoor ‘De Dokter’ slechts dertiende staat in de WK-stand. “Ik wil graag positief en optimistisch zijn, maar ik denk dat ook de tweede GP in Aragón een no-go voor mij is. Het maakt me verdrie-

tig want ik heb mijn best gedaan het protocol te volgen. En hoewel de test van dinsdag negatief was ben ik sinds mijn terugkeer uit Le Mans in quarantaine gebleven. Ik hoop dat ik me snel weer beter voel.”

Rossi's absentie is een nieuwe tegenslag voor Yamaha dat in Le Mans al zes personen uit de technische staf moest missen na een positief testresultaat bij een medewerker.

KNVB wijst clubs op scherp naleven coronaprotocolen

ZEIST — De KNVB heeft alle clubs in het betaald voetbal op het hart gedrukt de coronaprotocolen nauwgezet na te leven, om te voorkomen dat de voortgang van de competities onder druk komt te staan. Dat is gebeurd in een digitale call na de coronagevallen bij RKC Waalwijk, FC Den Bosch en NAC Breda, waardoor wedstrijden moesten worden afgelast. De bond heeft de clubs ook gewaarschuwd dat bij nalatigheid de tuchtcommissie wordt ingeschakeld.

“We kunnen niet onbeperkt wedstrijden blijven verplaatsen, anders komt niet alleen de competitie onder grote druk maar valt ook het draagvlak weg”, zegt een woordvoerder. “Het betaald voetbal is de enige tak van sport die door mag gaan, juist omdat we het zo goed geregeld hebben in onze coronaprotocolen. Dan moeten de clubs zich daaraan houden en voorkomen dat er mensen onnodig in quarantaine moeten.”

Renners vaker getest op corona in Ronde van Italië

CERVIA — De renners in de Ronde van Italië worden nog vaker op het coronavirus getest. Dat zei koersdirecteur Mauro Vegni bij de start van de dertiende etappe in Cervia. Volgens hem is de toestand onder controle en hij is niet van plan de Giro voortijdig te staken.

“De testcapaciteit wordt opgevoerd. De ploegen bij wie een besmetting werd vastgesteld, zijn de voorbije dagen grondig getest. We voeren ook vandaag nog testen uit, net als op de rustdag. En als het nodig is, doen we dat voor Milaan nog één of twee keer”, zei Vegni tegen *Sporza*. Op de eerste rustdag kwamen acht besmettingen met

het coronavirus naar boven, onder anderen bij de renners Steven Kruijswijk en Michael Matthews. De ploegen Jumbo-Visma en Mitchelton-Scott trokken zich daarop terug uit de ronde. EF Pro Cycling heeft verzocht de Giro voortijdig te beëindigen, op de tweede rustdag komende maandag. Vegni ziet daar niets in. “Alle

tests die we na de rustdag hebben uitgevoerd, zijn negatief. We zullen extra controleren om de renners rust te geven. We praten hier ook over gezondheid. Daar kun je niet mee spelen. We hebben de juiste cijfers vrijgegeven over het aantal besmettingen. We hebben niets te verbergen.” De Giro-baas ziet ook geen reden de ronde eerder te stoppen. “Daar is geen enkele reden toe. Ik heb steeds gezegd dat we willen arriveren in Milaan en er is nog niemand die me gezegd heeft dat dat onmogelijk is.”